

SZABADSÁG

Bevezető: Magyar Híradó, Magyarok Csalaga, Kelt Újság, Amerikai Hírnap, Magyar Naplópap, Magyar Híradó, Californiai Magyar Farmer

NO. 233. SZÁM. THIRTIETH YEAR. Cleveland, New York, Chicago, Pittsburgh, Detroit, csütörtök, 1921, október 6. HARMADIK ÉVFOLYAM EGYES SZÁM ÁRA 2 CENT.

Öntudatlan gyilkosság

Perry hadnagy, két ember gyilkosa, nem tudja, hogy ölni büntett.

WASHINGTON, okt. 4. — Halálra Perry, egyike a legkeményebb embereknek. Perry hadnagy volt — lefokoztak — most pedig Fort Leavenworthban fogoly. Először a bíróság ítélt rá halálra, majd a hadvezetőség megmentette a kapitányt és a főhadnagyot, aki később lett a századparancsnok.

A novemberben Carter meggyilkolt Tennessee-ből. Abból az országból, ahol az emberek szabad életet élnek, boldogok a hegyekben a Winchesterrel a vállukon és a diszkrétan megváltott törvény elé, hanem egymás között, fegyverrel öltöztet.

Perry ebben a felfogásban nevelkedett. Így került tizenöt éves korában a hadseregbe. A saját nevét nem tudta felírni. Azt mondta, hogy a hadseregben azután tudományos alapon tanították ki a gyilkolásra. Ő tehát szentül meg volt győződve róla, hogy gyilkolni nemcsak hogy szabad, de erény.

Perrynek nevelései voltak a kapitányával. Különböző szövegeket egymástól. A kapitány művelt, olvasott ember volt, aki nem szíveshelt az iraszkodni hadudgyot, aki bika erővel és esőladatos szorgalommal haladt rohamosan előre, és az emberek és Perry lelőtte a fejét a vállánál, mert az utána követő századparancsnokkal az volt a megállapítás, hat óráig a helyükön szokás szerint, azt is megölték.

A hadügyminiszterium a dollár adómozgástánál titokban tartotta. Az egész eszt, most, hogy nyilvánosságra került, kínos képet mutat mindenkinek.

SZÁMADATOK A FEGYVERKEZÉS CSÖKKENTÉSÉNEK KÉRDÉSÉBEN.

Tizennégy nemzetnek hat millió katonája áll most is fegyverben állandóan.

A PROBLÉMA NAGYON KOMOLY ÉS NEHÉZ. Eddig csak az Egyesült Államok hadseregét szerelték le a nagyhatalmak közül.

WASHINGTON, okt. 4. — A föld tizennégy legjelentékenyebb nemzetének tényleges hadserege csaknem hat millió embert számlál, azok szerint az adatok szerint, melyeket a fegyverkezés csökkentése ügyében összehívott konferencia használtára az Egyesült Államok kormányja összegyűjtött. 1921 szeptember első napján a tizennégy nemzetnek hadserege a következő számokat tünteti fel: **China 1,370,000. Franciaország 1,034,000. Angolország 740,500. Oroszország 538,000. Lengyelország 450,000. Olaszország 350,000. Japán 300,000. Görögország 255,000. Spanyolország 253,000. Svájc 170,000. Törökország 152,000. Cseh-Szlovákia 150,000. Egyesült Államok 149,000. Németország 100,000.**

Amikor azonban a washingtoni konferencia a fegyverkezés csökkentéséről fog tárgyalni, nemcsak a tényleges hadsereg jelenlegi létszámát kell figyelembe venni, hanem sok egyéb tényező között például a tartalék létszámát is, a tartalék rendszerét, valamint azt, hogy mennyire gyakorolták be a tartalékokat, milyen gyorsan tudnak mozgósítani és így tovább. Sok olyan ország van, ahol a katonai szolgálat kötelező. Japánban, Olaszországban, Francia- és Görögországban, Cseh-Szlovákiában, Lengyelországban, Svájcban és Spanyolországban törvény mondja ki a katonai kötelezettséget és meglehetősen hasonló a helyzet az angol gyarmatokon, Dél-Afrikában, Új-Zélandban és Ausztráliában. Ezen az alapon vizsgálva, az említett országok hadereje természetesen még félelmetesebb számokat tüntet fel. **Franciaország az egy millió tényleges katonáján kívül 4,270,000 tartalékos katonája van, akiknek legnagyobb része teljesen kiképzett katoná és az egész rendszer a legteljesebben kiképzett és azonnali készenlétben álló katonai rendszer. Olaszországnak 4,627,000, Japánnak 1,845,000 tartalékos katonája áll a rendes hadsereg mögött. Az Egyesült Államoknak a Nemzetőrségen kívül semmi tartalék hadserege nincsen; az a mozgálm, mely önkéntesből akar tartalék-sereget szervezni, még éppen csak hogy megindult.**

A háborúban győztes nemzetek közül egyedül az Egyesült Államok szerelte le hadseregét. A rendes hadsereg ma alig több százezer, mint volt az 1917-iki évi mozgósítás előtt, a nemzetőrség pedig, újjászervezése következtében, sokkal gyengébb, és alacsonyabb létszáma, mint akkor volt. Egy másik nagy probléma, a miről a fegyverkezés csökkentésével kapcsolatban tanácskozni kell majd, az a viszony, hogy milyen katonai kötelezettség van a nemzet többi férfi tagjának, háború esetén? Több országban törvény kötelez minden férfit a háza védelmére.

Újságok szállítása

WASHINGTON, okt. 4. — Hays, postaiügyi miniszter határozott hangú utasítást küldött az Egyesült Államok összes postahivatalainak, melyben szigorúan meghagyja, hogy a postán szállított újságok kézbesítése a leggyorsabban és legteljesebben történjen meg. A miniszter kijelentette, hogy az újságok kézbesítése a legfontosabb feladat, "mert az újságra akkor van szüksége, mindenkinél, amikor szüksége van rá, és ha nem kapja kézhez akkor, amikor szüksége van rá, egy már nincs is szüksége rá."

MEGY AZ OLYMPIA AZ AMERIKAIÁKÉRT.

NEW PORT, R. I., okt. 4. — Az Olympia cirkáló elindult tegnap Cherbourgba, hogy hazahozzon Franciaországból egy névtelen amerikai katonát, aki hősi halált halt a világháborúban s mint fel nem ismerhető, közös sírba temették a francia hadterében. A kongresszus határozata értelmében, olyan halottakat hoznak, akinek a felismerése kizárt dolog. Egy száraz francia földet is hoznak a halott hőssel, akit november 11-én nagy pompával fognak eltemetni az arlingtoni nemzeti temetőben.

SZEPTEMBERBEN NÖTT AZ EGY. ÁLLAMOK ADÓSSÁGA.

WASHINGTON, okt. 4. — A nemzet adóssága szeptember folyamán 1,778,000 dollárral szaporodott, a pénzügyminiszter ma közzétett jelentése szerint. Szeptember 30-án a közadósság 23,924,108,000 dollár volt. Azért természetesen kisebb az államadósság 2,672,594,000 dollárral, mint amekkora 1919 aug. 31-én volt. Akkor volt a legnagyobb az államadósság az ország történetében, ugyanis 25,596,701,000 dollár volt.

HALÁLLAL FENYEGET FRIEDRICH MINDENKIT, AKI NYUGATMAGYARORSZÁGBA TESZI LÁBÁT

A MAGYAR-AMERIKAI KÜLÖNBÉKE ALÁÍRÁSA.

A közelmult napokban történt meg Budapesten az amerikai-magyar különbéke aláírása. A hivatalos aktuson a következők vettek részt: AMERIKA részéről: N. Grant Smith, az Egyesült Államok megbízottja (a jobboldalt ülő alak), H. D. Newton, (a jobb szélen álló alak) és W. S. Murray (a baloldali ülő alak). MAGYARORSZÁG részéről: gróf Bánffy Miklós külügyminiszter (a balra ülő alak) és gróf Kluen-Hédervary (a középen álló alak).

ÖSSZEVEZETT A KÖZVETÍTÉSEN CSEHSZLOVÁKIA AZ OLASZOKKAL

Budapesten adta ki "függetlenségi kiáltványát" Friedrich István. — A magyar kormány eléget akar tenni a szövetségeseknek. — Nyolc napig hajlandó meg várni a magyarok kivonulására a cseh-szlovák kormány.

BUDAPEST, okt. 4. — A magyar minisztertanács tegnapi ülésén azt határozta, hogy eléget fognak tenni a szövetséges nagyköveti tanács szeptember 23-án kelt ultimátumának, amelyben Nyugatmagyarország kiürítését követeli.

Egyben azonban a minisztertanács kifejezte abbeli aggodalmait is, hogy nem lesz képes majd megbirkózni a nyugatmagyarországi portyázó csapatokkal.

A védelem tanácsa.

LONDON, okt. 4. — A magyar felkelők, az élükön Friedrich István volt magyar miniszterelnökkel, az ugynevezett védelmi tanács elnökével, fittyt hányanak a szövetségesek a rendelkezésének, hogy Nyugatmagyarországot máig ki kell irtani, noha erre a magyar kormány kifejezetten kötelezte magát. Elhelyett Friedrich, mint tudjuk, az ország egész önállóságát kiáltotta ki. Horthy kormányzó és a kormány állandóan azt jelentette ki ugyan, hogy neki semmi köze sincsen azokhoz a felkelő csapatokhoz, amelyek az ellenségülést Nyugatmagyarországon végbevitették és az osztrák csendőrséget kivetkék, azonban mindenesetre igen jellemző az, hogy Friedrich kiáltványa, amelyben kimondja az ország egész függetlenségét, Budapesten íródott és kelt.

Kevesebb a Lázong a családjuk horvát nép

1880 óta állandóan csökken a családjuk száma az Egyesült Államokban.

WASHINGTON, okt. 4. — A statisztikai hivatal ma közzétett összehasonlító adat-táblázatát szerint az elmúlt évtizedben az Egyesült Államokban hanyatlott a családtagok és az egy házban élők arányszáma. Az 1920-ik évi statisztika szerint a nemzet népessége 24,351,676 családból állott, akik 20,697,204 lakóházban laknak. Így tehát egy családra 4.3 személy és egy lakóházra 5.1 személy esik. 1910-ben a családtagok átlagos arányszáma 4.5 és az egy lakóházra eső személyek száma 5.2 volt. 1880-ban ez az arányszám még magasabb volt mindkét esetben: 5 személy esett egy családra és 5.6 személy egy lakóházra, 1880 óta tehát ez az arány állandóan csökkenőben van.

A statisztikai hivatal a "család" elnevezés alatt olyan személyeknek a csoportját érti, akiket a vérségi kapcsolata fűz össze, vagy pedig akik egy háztartásban élnek. E szerint az egyedül élő személyeket egy-egy családnak számítják és viszont egy-egy szállalának vagy intézetnek is a bentlakosait, tekintet nélkül számukra, szintén egy családnak veszik. Az apartment-házakat pedig, akármennyi családnak képezik is otthonát, a statisztikai hivatali számításban csak egy lakóháznak veszik fel.

Az 1920-ik évi statisztikában a családok legnagyobb arányszáma a déli államokban volt, a legkisebb a nyugati államokban. Egy-egy lakóházra legtöbb személy esik a New-England államokban és a Közép-Atlanti államokban, legkevesebb a nyugati államokban. Államok szerint véve a két véletelt, legkevésbé családtag van Nevadában, 3.5 és legtöbb North Carolinában, 5, lakóház pedig legkevesebb lakót számlál Nevadában, 3.7 és legtöbbet New Yorkban, 7.8.

Friedrich kiáltványa

A kiáltványban Friedrich kijelenti, hogy az ország egészben a hatalmat a védelmi bizottság gyakorolja és hogy mindenkit lőnek, aki oda a lábát teszi, egyben azt is hangsúlyozza, hogy ha más nem is eredményezze az ellentétet, annyit mindenesetre eredményezni fog, hogy belvonja az ország egész vagyonát a függetlenség után.

Az ántant imperializmusa. Kifejti a kiáltvány, hogy a bizottság éppen azzal a céllal alakult, hogy az ország egészben a fohatalmat átvegye. Tiltakozik az ellen, hogy az ántant imperializmusa döntőn osztrák és népek sorsa felett.

A zavaros helyzetet még zavarosabbá teszi az, hogy a közvetítésre és az ántant ultimátum végrehajtásának módjaitra vonatkozóan eles elmentek merültek fel egyfelől az olaszok, másfelől pedig a cseh-szlovákok között. Az olaszok azt állítják, hogy a közvetítés dolgában az olasz külügyminiszter tette meg a kezdeményező lépéseket, mielőtt még Benes cseh-szlovák külügyminiszter a nagykövetségi tanácsának tudomására hozta volna a maga vonatkozó lépéseit. Valószínűnek látszik, hogy a magyar kormány volt az, aki úgy Cseh-Szlovákiát, mint Olaszországot felkérte, a közvetítésre. Nem lehetetlen, hogy ez már azelőtt a céllal történt, hogy a kettő között az ellentéteket kiélejtse. Annyi biztos volt ugyan is, hogy Olaszország nem jó szemmel nézné a kis ántantnak együttes katonai alkócióban megnyilvánuló egységeségét.

Benés visszavonul. A legújabb hírek szerint Benes fel is hagyott a közvetítési munkálataival és átengedte a teret Torretta márki olasz külügyminiszternek a kezdeményezés jogán. Közben azonban még mindig érvényben van a szövetségesek ultimátuma, amelynek végrehajtásáért a magyar kormány tették felelőssé. A magyar kormány ajánlatot tett, illetve engedélyt kért újabb huszezer főnyi hadsereg szervezésére a felkelőkkel szemben, azonban a nagykövetségi tanács ebbe semmi szín alatt sem hajlandó beleegyezni.

Az egyik legutolsó hír szerint a cseh-szlovák kormány kijelentette, mikép az esetben, ha nyolc napon belül valamely irányban el nem dől Nyugatmagyarország problémája, Cseh-Szlovákia feltétlenül fegyveresen fog közbe lépni. A kormány szerint erre a közelbelésre egyedül és kizárólag az olaszok és népek sorsa képes és illetékes.

Humanizmus kell nekünk. Maurice G. Long, egy norfolki, Va., tisztító intézet tulajdonosa, mint ilyen, teljes joggal beszél azon a konvención, amit a tisztító intézetek tulajdonosai rendeztek Clevelandban. Maurice G. Long hosszú ideje nevezetes ember maradt a puecrajosok között. Mert Maurice G. Long okos ember, aki egyszerű tanácsokkal szolgál arra vonatkozólag, hogyan kell a mai zavaros gazdasági és ipari kérdéseket megoldani. Nem kell ez a sok mechanika, azt mondja Dong, hanem több emberiséggel kell bánni az emberek egymással. Több humanizmus kell. Ha több lesz a humanizmus, akkor a föld és a munka közti harc okvetlenül meg fog szűnni. — Kooperációra van szükség, arra van szükség, hogy az emberek megértésük egymást. Arra van szükség, hogy az emberek ne ellenségeskedjenek egymással. Szavait nagy taps követte. Mert Longnak tökéletesen igaz van. Mire van szükség, ha nem megértésre és több humanizmusra?

Könyörtelen drágasági hullámban fuldokol egész Budapestnek népe

Miért kellett megbuknia Hegedűsnek?

Budapest, szept. 14.

TELJESKÖZMÉNY vára-lesí most a magyarok Budapestén és az országban a korona zürichi jegyzőkönyv szövegét követően. Az igazság az, hogy az olaszok, hogy hűbérek óta folyamatosan esik a korona értéke — ma már egy frank és 20 centimes Svájcban, 100 magyar korona — s ezzel a pénzmozgásnak növekedésében van a baj. Most már tényleg megállapítható, mert ezt tovább szemlélve vagy tagadni nem lehet, hogy Hegedűs Loránt pénzügyi koncepciója megbukott. Hegedűs pénzügyi és adózási rendszerét felforgatta Hegedűs, az optimista pénzügyminiszter, aki abban a boldogító hitben tartotta közel egy esztendő óta az ország népet, hogy megjavítja a pénzügyt és a magyar koronát 80 centimes-re emeli föl a nemzetközi pénzpiac mekkájában. Zürichben.

Hegedűs terveit és számításait nem váltak be. Az ő pénzügyi programja nyomán ugyan javult a magyar korona és pedig megkezdődött az ország gazdasági élet teljes megerősítése. Olaszági hullámot hozt Hegedűs, de az csak ideiglenes tartózkodás volt az őz és az ország gazdaságának beköszöntésére, hogy a méretelent drágaság. Ne keressük az okokat, amelyek a magyar korona értékében a legutóbbi kedvezőtlen változást okozták, mert ez okok lehetnek igen sokfélék és talán nem is lehet a bizonyossággal megállapítani, hogy tulajdonképpen mi vezetett ide. Elég annyit tudnunk, hogy a magyar korona értékének csökkenésére irányuló törekvések, egyelőre legalább külső okok miatt, hogy mi lesz ennek a szomorú ténynek a következménye, az ma még beláthatatlan, mert nem lehet tudni, hogy a drágasági folyamat hol és mikor áll meg.

A Szabadság részére írta: Székely Miklós

Az új termésből örölt liszt géri, a rozs és főként a takarmánykivétel magas áron kapható, mányárpa ára, mely utóbbi 1425 ani nem esoda, hiszen a buza koronája is volt tegnap. A zsir ára métermásként már megkilójának ára 200 korona körül haladja az 1500 koronát. Ehhez van, ami arra készíti a korviszonyaitva szökkenett fel a tenámanyt, hogy sürgősen gondoskodjunk amerikai zsir behozataláról. Sajnos, ez is későn történik, akkor, amikor már a dollár, a mivel az amerikai zsirt fizetni kell, 500 koronára emelkedett. Kapcsolatban az egész vonalon megnyilvánuló drágaságot, a budapesti tözsésen is észlehető a magyar korona értékének csökkenése. Körülbelül egy hét óta erős ár-emelkedés mutatkozik az értékpiacon. A tözsés nagy része szorongásig megtelek mindennap, szédülétes arányokban kezdődik a tözsés-játék, csak úgy, mint a múlt évben, mielőtt még Hegedűs el nem vette az emberek kedvét a tözsés-játéktól. A gazdasági viszonyok, a nagy sárlamas állapott, hogy senki se képes megélni a fizetésből, akárcsak a tözsésre sodorja az embereket, ott igyekszik mindenki megkeresni azt, amit munkával, becsülettel, lelkem nemestől munkával megszerezni nem tud. Pedig a kormányzat mindent elkövet, hogy a gazdasági bajokon segítsen, hogy az általános tisztviselő nyomorúságot enyhítse. Most legújabbban elzárták a határt és exportálni nyers-terményeket nem lehet, ami feltétlenül a piaci árak leszállásához fog vezetni. Az állam gazdasági áldozatokat hoz a közalkalmazottak érdekében, de mind ez kevés, nem elegendő ahhoz, hogy élet-standardját bárki is megőrizzék nélkül tartani tudná.

SZIKSZAY FERENC UTÓDA

Bíró Dénes vendéglője A SZÖLLŐLEVELEKHEZ Budapest, IV. Várház-körut 16.

ESTI ÉTLAP	
LEVES	HUSÉTELEK
Zöldbab 2 k	Adag hollandi kaviár 50 k
SALÁTÁK	Hideg fogas tartármártással 66 k
Vegyes v. ugorka 10 k	Fogas, vajas burgonyával 70 k
Paprika 8 k	Ponty rántva 56 k
Cékla kov. ugorka 6 k	Egyenyed hideg kacs 55 k
FOZELÉK	Hideg roast beef tartar m. 51 k
Kelkáposzta 12 k	Adag téli szalámi 41 k
Marhahússal 12 k	Házi sódar tormával 56 k
Úres főzelék 5 k	¼ kacs 58 k
Tökfőzelék 5 k	Fokhagymás sült tarhonyával 42 k
Sóska 5 k	Angol bélszín burg. puré 51 k
Paraj 5 k	Sertéskaraj pár. káposztával 53 k
Parad káposzta 5 k	Borjuszege zöldbabbal 39 k
Sárga répa 5 k	Borju frikandó tökkáposzta 39 k
Tarhonya, rizs 6 k	Nyulgerinc citrommal 62 k
TESZTÁK	Nyul aprólk porkölt 36 k
Daramorza 17 k	Serpenyős marhaszelet 46 k
Dobos torta 17 k	Székely gulyás 45 k
Csok. torta 17 k	Majoránással tokány 38 k
1 drb. almas vagy 17 k	Tormás hus 38 k
krémes lepény 10 k	½ rántott csirke 65 k
SAJT	Rántott mirigy körítve 45 k
Liptói körítve 12 k	
Pusztadóri 12 k	
Óvári 12 k	
GYÜMÖLCS	
Görög dinnye 15 k	
Sárga dinnye 20 k	

ITALOK — Egy liter Tokaj hegyaljai 100 korona. — Üveg tokaji aszu 180 korona. — Egy liter Kadarka 56 korona. — Örziling 65 korona. — Szekszárdi 70 korona. Palack Palugyai fehér vagy vörös 80 korona. — Egy cocktail 26 korona. 10% -os Szt. István sör a kobányai polgári serfőzdéből: pohár 5 korona, korsó 10 korona.

ALIFORNIAI előnévelésért jóállamuk! Euclid, O. kee. — áll.

hogy minél hogy a szén-dollárjárt. ett "olcsó" lehető leg- semmit. g pincéjét a

217. Co.

ÁG ZETE

ett n, be ok g. k. és ty. ek es

ROAD HIO

601 Clark Ave. Groceries, 618

3036 Clark Ave. érek, építözet, (a carbarn-nal

AL FELVÉTELEK

és a majna olts- hat az egész tá- ja a tudnivalókat. zánk arról, hogy nkát mi adunk. Sok gőpéért keressék. a jelenlegi árak- hanem szakorvát-

TO SCHOOL Pittsburgh, Pa.

TON, Inc., ered. tornea, D. Dept. 4, ON, D. C.

kpz. — áll

centért

gy dolláros fűtőházak min- a Nem Ártalmatlanok a leg- a szirpese- ne mérög. a harnadik egy esztendő- vil adunk egy- az társaságok- ment Egy cso- szary.

HOUSE.

gy dolláros- vil fűtő- 1200. 40 ma- rt.

n meg

ön

erev hát, fo- zszidobogás, pa és nehéz tejfajas, las- se lábak, fe- torok fajas, amur fűtő- re első jelei- se és ereje

Vasárnap 10-10 óráig

PA.

SZABADSÁG
The oldest established and largest Hungarian paper in the United States
Thirtieth year. Published daily by
The Szabadság Printing & Publishing Co.
(An Ohio Corporation Dr. Andrew Csorna, President; B. K. Csorna, Sec'y-Treas.)
Founded by: **E. T. KOHÁNYI** Alapította: **KOHÁNYI TIHAMÉR**
DR. ANDREW CSORNA, Editor
Edited and Published at: Szerkesztőség és Kiadóhivatal
700-702 Huron Road (P. O. Box 171) Cleveland, O.
Telephone: Bell, Main 9536. Central 1287.
ELOFIZETÉSI ÁR: Az Egyesült Államokban és Kanadában egész évre \$6.00; félre \$3.00. Kijelentés: egész évre \$10.00; félre \$5.00. — Cleveland városában egész évre \$8.00; félre \$4.00. — Foreign countries: one year \$10.00; half year \$5.00. — Cleveland one year \$8.00; half year \$4.00.
Entered at the Post Office Cleveland, O. and admitted for Transmission through the mails as Second Class Matter.
Easter Office: New York-i irodánk címe: **Room 603 Tribune Bldg., 154 Nassau St., New York.**
Üzletvezető: Joseph Horvath, Manager.

**A boldogság
familiája.**
örülnek Zaccachének.

NEW YORKBAN, az East oldal 417 számú házának második emeletén van egy lakás. Ebben a lakásban lakik ma talán a legboldogabb familiája az egész világvárosnak. Nem, mintha valami különös történet volna. Semmi különös ok nincs arra, hogy a familia tagjai tulboldogok legyenek. A kis családnak semmi különös eseménye éppen olyan sima mederben folydogálnak ma is, mint folydogáltak eddig. Éppen olyan boldogság uralkodik a ház második emeletén ma is, mint az első nap; hogy Domenico Zaccachea, a felesége és tizenhat gyermeke oda költözött.

A család háromszor eszik naponta. Nyolc órát alszanak. És nevetnek, uriszen nevetnek, valahányszor alkalom van a nevetésre. Nem bántja őket semmi. Nem törődnek vele, megválasztják-e Hyland megint polgármesternek, nem vorizza őket a lefegyverzési konferencia.

Es Harding elnök levele ott függ, szép nagy keretben az első szobában a falon. Ezt a levelet, mint emlékeztető, az elnök aztán írta, hogy az egyik new yorki újság vasárnapi mellékletén megjelent Mrs. Zaccacheának és 16 gyermekének az arcképe. Az elnök gratulált Mrs. Zaccacheának. Erre Mrs. Zaccachea válaszolt, megköszönte szépen az elnök levelet és egyúttal megkérte, nem szólna-e egy jó szót John Wananakernél a férje érdekében, aki ott porter, 20 dollárért hetenkint.

Az elnök azonnal írt Wananakernek. Wananaker azonnal válaszolt az elnöknek, biztosítva őt, hogy vigyázní fog Domenicora és a családjára. Domenico nem tudott angolul, ez volt a baj. Wananaker elkezdte taníttatni.

Nem, mondja Mrs. Zaccachea, Domenico még nem tud tökéletesen angolul. De nemcsak az. Mindennap többet tud. Előbbre fogunk jutni. Tudtam, hogy egy szép nap hozzánk is beköszönt majd a szerencse... Ah, mennyivel rosszabb helyzetbe is kerülhetünk volna!

Es a sóhajtott megrázza a vállát. Egy new yorki lap munkatársa meglátogatta a családot. Azt írja, hogy nagyon szép, tiszta lakásban laknak. A család legidősebb lánya beszélt vele:

Nagyon boldogok vagyunk. Csak egyszerű volt kellemetlenségünk az elnök levele után. Idejött egy hölgy, nagy pápázem volt az orrán és sok könyv a hóna alatt. Azt mondta, majd megint bennünket, hogyan lehet husz dollárból egy héten tudományos alapon megélni. Azt kérdeztem tőle, férjmel van-e. Azt mondta, hogy nem. Akkor azt kérdeztem tőle, tartott-e már el egy 18 tagból álló családot husz dollárból hetenkint.

Erre is azt mondta, hogy nem. Erre azt mondtam neki, hogy hát akkor csak menjen és próbálja meg mind a kettőt. Ha majd neki sikerül, akkor jöjjen vissza és tanítson meg minket is a titokra. Azt is láttuk. Tessek kiírni az újságba, hogy mink becsületes népek vagyunk, nem akarunk semmit csak azt, hogy alkalomunk legyen a boldogulásra. És mi boldogulni fogunk, higgye el az ur. Csak ezt tessék kiírni az újságba!

A háborús irodalom — haditudósítók feljegyzései, katonák naplójegyzetei — nem volt olyan kelendő, mint ahogyan fel lehetett volna tenni. A háború alatt talán az volt az emberek gondolatmenete, hogy legálabb olvasás közben mentesek akartak maradni a háborútól; most meg már az ilyenféle könyvek nagy része aktuálisát elvesztette. Helyettük, egyre több művelője akad az irredenta költséteknek — mert többnyire versben nyilatkozik meg ez az érzés, ez a fájdalom — itt is, meg túl a trianoni határokon is. Nálunk nincs iskolai ünnep, hazafias előadás irredenta szavakat és dal nélkül. Tul a demokrációs vonalon kézzel mosogatják, titokban terjesztik az irredenta verseket. Hangulatuk, érzésviláguk a negyvenéves szabadságharost követő elnyomottság idejének költséteire emlékeztet. S bizonyos idő múlva az irredenta költsétek dús terméséből bizonyára sok értékes és maradandó fog kiemelkedni.

Nemcsak az irodalmat, hanem még a gazdasági élet változásait is nyomom lehet követni, megfigyelve a könyvek sorsát. A magyar könyv drága lett, megfizethetetlenül drága annak, aki azelőtt leghibeből olvasója volt. Hogyan is vásárolhatna könyvet a tanár, az orvos, a tisztviselő, mikor egyszerűen fűzőtt regény ára kétszáz korona körül jár, tehát két-három köny-

A MAGYAR KÖNYV.
A Szabadság számára írta: Lengyel Géza

Mit olvas Magyarország? — A jó könyv a legnépszerűbb. Nincs papír, drágák a könyvek.

HIHETETLEN mértékben fellendült a háború alatt a magyar könyvkiadás; későbbi kor döntése majd el, vajjon fellendül-e az irodalom is. Csaknem hét éve kezdődött ez a fellendülés. Hét esztendője éppen az első orosz harcoknak. Hatalmas hadseregek mozogtak 1914 őszén a lengyel-orosz rónákon s a galiciai dombok között. Ki gondolt volna akkor könyvekre s olvasásra, ha csak nem hadijelentések vagy újságok izgatott átböngészésére? Ijedten nézték raktárakat a könyvkereskedők; azt hitték, sohase téved többé be vevő hozzájuk. S a magyar írók nem is mertek kiadók felé közelíteni. De jött a tél, betakarta a hó a harsányokat, a nagy hadseregek megálltak s "beásták magukat". Megkezdődött a lövészárk-élet s a rózsaszínű tábori levelezőlapokon egyre gyakrabban érkezett az üzenet: **küldjétek könyvet!**

Ekkor kezdődött a könyvek áramlása a front felé s a magyar könyv nagy konjunktúrája, amely azóta nagyokat hullámozt ugyan fel és le, de alapjában még most is tart. Változtak közben a divatok is; a könyvet olvasó magyar közönség nagyon érzékeny a közhangulattal szemben. De arra a kérdésre, hogy nagyban és egészben mit olvastak leginkább Magyarországon az utolsó esztendőben, azt felelte nekem egy tapasztalt és művelt kiadó, hogy a jó könyvet olvasták. **Jókait és Mikszáthot**, legelső sorban, tehát azokat, akik már régieknek tekinthetők, anélkül, hogy meg elavultak lennének. Általában a szépirodalmi olvasmány vezetett, ebben is a regény, tehát a mese, mely a jelenről az elképzelt világba viszi át az olvasót. A lövészárk lakói elsősorban regényt kértek s még mindig tart a regénynek ez a kultusza. Kiadás, hosszú, érdekesítő olvasmányt kívántak az emberek, hogy elfelejtsek a jelen tömörked baját.

Változatlanul népszerűek a könnyen érthető, de azért alapos ismeretterjesztő olvasmányok is. Sűrű egymásutánban jelennek meg olyan könyvek, a melyeknek azelőtt alig mert volna kiadó gondolni: fizikáról az ösemberől, filozófiáról, művészetéről s más hasonló tudományos kérdésekről. Tömörked ember, aki háborúban vagy hadifogságban világot látott, érzi, hogy ismeretlel fogvatokosok s igyekszik ezeket kipótolni. Ez szemből, egyelőre legalább, beaknyodott egy különleges magyar műfajnak, a novellának, vagyis a rövid, ügyesen, tömören megírt, többnyire esztendővel végződő elbeszélésnek.

A háború előtt a terjedelmes magyar újságok bőven adtak helyet az ilyen elbeszélésnek, amely azután idővel összeigyejtve, többnyire kötetben is megjelent. Ma a magyar újságok kicsik, nincs helyük bennük még a rövid novella számára sem. S az írók is jobb szeretnek elvonulva hosszabb lélekezteti munkákba mélyedni. A hadi tudósítók feljegyzései, katonák naplójegyzetei — nem volt olyan kelendő, mint ahogyan fel lehetett volna tenni. A háború alatt talán az volt az emberek gondolatmenete, hogy legálabb olvasás közben mentesek akartak maradni a háborútól; most meg már az ilyenféle könyvek nagy része aktuálisát elvesztette. Helyettük, egyre több művelője akad az irredenta költséteknek — mert többnyire versben nyilatkozik meg ez az érzés, ez a fájdalom — itt is, meg túl a trianoni határokon is. Nálunk nincs iskolai ünnep, hazafias előadás irredenta szavakat és dal nélkül. Tul a demokrációs vonalon kézzel mosogatják, titokban terjesztik az irredenta verseket. Hangulatuk, érzésviláguk a negyvenéves szabadságharost követő elnyomottság idejének költséteire emlékeztet. S bizonyos idő múlva az irredenta költsétek dús terméséből bizonyára sok értékes és maradandó fog kiemelkedni.

Nemcsak az irodalmat, hanem még a gazdasági élet változásait is nyomom lehet követni, megfigyelve a könyvek sorsát. A magyar könyv drága lett, megfizethetetlenül drága annak, aki azelőtt leghibeből olvasója volt. Hogyan is vásárolhatna könyvet a tanár, az orvos, a tisztviselő, mikor egyszerűen fűzőtt regény ára kétszáz korona körül jár, tehát két-három köny-

40 DOLLÁR
kamatot fizetek egy évre minden nálam elhelyezett 1000 dolláros tőkéréte után.
KISS EMIL BANK
A Posti Magyar Kereskedelmi Bank kizárólagos képviselője az Egyesült Államokban és Kanadában
133 Second Avenue, New York.

A MENYECSE CSÓKJA EDES DE ANNAL IS JOBB A NÉGYES
A legjobban fogó dohány az itteni piacon, azért, mert a legjobb. Követelje meg boltosától, hogy a Négyes árusítsa, vagy ha ő nem tartja, hozassa meg egyedül. Ára 1000 mérföldig 25 cent csomagokként bérmentve szállítva. Minden csomagban 4 ajándék szelvény van.
Cím: **JAKAB ÉS TÁRSA**
423 East 5th St. New York City

Berugott az öreg tehén.
A csintalan Emma.
KIS prohibíciós történet. Ajánljuk e kis történetet a száraz urak szíves figyelmébe. S aki nincs a történetben elmondott eseményekkel megelégedve, az szálljon perbe a Természettel. Mert ő az oka az egésznek.
Walter Haywood egy farmer New Jerseyben. New Jerseyben Figyelem, száraz urak! Haywoodnak van sok tehene és többek között egy, amely az egyszerű Emma névre hallgat. Emma e történet hőse, vagy hősnője, ahogy vesszük.
Haywoodnak Caldwellől négy mérföldnyire esik a farmja. A farmot Peter Brooknak hívják. A farmer tegnap reggel kihajította a tehenét legelni a gyümölcsösbe, köztük Emmát is.
Az almák alatt rengeteg szép, piros alma hevert, leestek az ágakról.
A tehenek elhatározták, hogy elfogyasztják a lényes eledelt. És neki is fátak, fogyasztották a szép, piros, egészséges almákat.
Kívéve Emmát, Emma figyelmét szép sárgára és lilára rothadt almák köztötték le.
Emma figyelmét nem ok nélkül köztötték le a rothadt almák. Az almák alkolból voltak illatosak. Alkolból, igen, amit a Természet, egyszerűen és merészen fityeg hányta a tizennyolcadik alkotmány módosításnak, bőven termet a rothadt gyümölcsben. Emma mindaddig teljesen absztinens volt.
Csak az első korty nehéz. Emmánál csak az első falat volt nehéz. A többi már nagyon simán ment, Emma úgy falta az alkoholos gyümölcsöt, mint ahogy egyesek mohón nyelik le a pohár borokat.
A régi jó világban New Jerseyben bizony nem volt ismeretlen fogalom a rothadt alma. Jó erős szapszó lehetett belőle csinálni. Olyan szapszó — mondták az emberek New Jerseyben — ami robbant! Na, ha robban, hát Emmában robbant, amnyi bizonyos. Szakértők szerint Emma forró belsejébe vagy négy kvart alkohol került az almák következtében. Hát, hogy Emma hogy robbant, az elképzelhető.

E műveletet Emma azzal kezdte, hogy zavaros szemmel körülnézett. Azután egy ladyhez illetlen módon elkezdett ugrálni, majd, egy kezesnek egyáltalán nem nevezhető módon, úgy ugrotta át a kerítést, mint a pinta. A kerítésen túl egy mező terült el. E mező négy-ló legelészett nyugodtan.
Emma, egy hölgyhöz ismét nem illő módon, megámtáda őket. Talán azt gondolta Emma, hogy a lovaknak magyarságnak föltétlen biztosítékot nyújt arra, hogy minden néven nevezendő megbízásnak lelkiismeretesen tesztek eleget. Juttassa megbízását hozzám, ezen címre:

RA Magyar Általános Hitelbank; a Magyar Leszámitoló és Pénzváltó Bank; az Angol-Magyar Bank és a Wiener Bankverein Magyarországi Fióktelepe:
e négy legnagyobb és legkedveltebb bank után eszközöltetem az itten, Amerikában kapott pénzküldési megbízások kifizetését odaát. — Lmmár 19 éves becsületes munkám az amerikai magyarságnak föltétlen biztosítékot nyújt arra, hogy minden néven nevezendő megbízásnak lelkiismeretesen tesztek eleget. Juttassa megbízását hozzám, ezen címre:

RUTTKAY JENŐ BANKHÁZA
106 Avenue B, New York, N. Y.

United States Lines
Kisbep- és Kelet-Európai Főlegnyűkéség:
NORTH GERMAN LLOYD
NEW YORKBÓL egyenesen minden átnálás nélkül **CHEERBOURGÁ** és **BREMÁRA**
A legnagyobb és leggyorsabb hajók amerikai és német kikötők közt.
AMERICA GEORGE WASHINGTON Nov. 11, Nov. 29, Jan. 3, Október 22, Dec. 10.
POTOMAC Nov. 8, Dec. 8, Jan. 17.

BREMÁBA:
HUDSON PRINCES MATOIKÁ Október 15, Dec. 3.
CENTENNIAL STATE Okt. 11, Nov. 15, Dec. 15.
PANHANDLE Okt. 25, Nov. 25, Dec. 27.

Ezen hajókon harmadosztályú utasok kényelmére 2, 4 és 6 ágyval ellátott kabinok vannak. Elegendő és napenként változó étel.
Főuralkodó az újgyűlésekhez
UNITED STATES LINES
65 BROADWAY NEW YORK
MOORE & McCORMACK COMPANY, Inc., ROOSEVELT STEAMSHIP COMPANY, Inc., UNITED AMERICAN LINES, Inc.
Fő igazgató: Dr. Csorna
U. S. SHIPPING BOARD megbízásból

Emma ma már nagyon szelid kis tehén megint. Kiadta a mámort. Csak a szemét alig bírja nyitva tartani és nagyon fájt a feje.

Tanítók, nem katonák.

OBREGON GENERALIS, Mexico elnöke, ugylát-szik, többre becsüli a tábornoki uniformisnál az államférfi szalonkabátját. Obregon generalistól nem várunk ezt. Hogy ösztökélegyünk: Obregon generalistól is csak annyit vártunk, amit az elődeitől. Obregon azonban igyekszik, hogy ez a nézetünk megváltozzék.
Mexico elnöke, az új Mexico szászenteszdős születésének évfordulója alkalmából, a kiülföldi előkelőségek tiszteletére adott banketten legutóbb nagy beszédet tartott.

— A mexicói kormány arra törekszik — mondta Obregon a banketten tartott szónoklatában, — hogy az ország népe mentális és morális színvonalát fel-emelje. A mexicói kormány e szándékát eddig tettekkel bizonyítja, bármilyen szerény eredmények legyenek is ebbeli törekvései esetleg. A kormány elbocsátja a katonákat, egyik ezredet a másik után szereli le, egyik iskolát a másik után állítja fel.

Mexico elnöke — ugylát-szik, ha őszinte ez a kijelentés — Messiása lehet hazájának. Hazáját arról a könnyű utról, amely a guerilla harcok és operett háborúságok utvesztőjében vész el, rá akarja vezetni arra a nyílt, de sokkal nehezebben járható utra, amely a világ elismeréséhez vezet. A tölpuik délre eső köztársasággal mindig az volt a legnagyobb baj, ebből származott mindig a legtöbb ellentét, hogy túlságosan sok volt benne a katonák és túlságosan kevés a tanító.

Mexicóban túlságosan sokat foglalkoztak a háború művészetével. És ennek következtében a béke művészetével senki se gondolt. A kard Mexicóban mindig határozottabb fegyver volt, mint a toll.

Hogy ez a déli köztársaság az idők folyamán elmaradt abban az iramban, amit a világ nemzeti meg-tettek, hogy cifra ruhás katonái, bohózatos hadvezérei, akiknek komikus külseje alatt azonban vérszomjas banditák rejtőztek, államférfiai, akiknek szombro-rija alatt egy bandita agyvele dolgozott, érvényesülhettek a becsületesen dolgozni akarók kárára és veszélyére; az egész világ szegényfoltja volt. És örök veszedelme volt a világnak az a millió akor föld, amit az örökös harcok miatt sose műveltek, azok a bányák, amiket sose használtak ki, az a sok millió szerencsétlen peon, akik csak akkor adhatták ki az emberi energiájukat, ha puskát kellett a vállukra venni és a kaktuszok szúrós sziklák közül lövöldözniök kellett.

Ha Obregon tényleg gondolja, ami mond, Messiasa, újraalkotója lehet annak a földnek, amelyen egykoron az aztékok hatalmas és régen eltemetett kultúrája ragyogott, ha képes lesz arzenalok helyett iskolákat építeni, várak helyett kórházakat, utakat ágyuk helyett, kikötőket hadihajók helyett: a világ tiszteletét fogja kivívni a maga és nemzete számára. És utat mutathat más nemzeteknek, ahol még mindig a régi mexicói meggyőződés dik!

Tűz!

AZ EGYESÜLT ÁLLAMOKBAN évenként tizenöt-ezer ember vész el tüzvészben, többnyire asszonyok és gyerekek — a statisztika szerint.

Tüzvész következtében az utolsó öt esztendő alatt több, mint egy billió dollár kára volt az Egyesült Államoknak: 1920-ban egyedül egy fébillió dollár volt a kár! Hihetetlen és elrémítő emelkedése a veszedelemnek!

1920-ban az Egyesült Államok faállománya 100,000,000 dollár kárt szenvedett a tűzek miatt. 56,000,000 produktív akér lett hasznavehetetlené az erdőtüzek következtében a mult esztendőben.

Harding elnök rendeletet adott ki, amelyben kijelenti, hogy október tizedikén az egész nemzet gondoljon arra, mi minden kárt okoz évenként a nemzetnek a tüzvész. Fire Prevention Day ezental hivatalos ünnepe lesz az országban.

Az elnök részéről e rendelet nem frázis, rendeletének háromszoros "minek következtében"-je megégett nagyon is szomorú valóság rejtőzik.

Az elnöknek igazza van: a tudatlanságnak és könnyelműségnek meg kell szünnie.

Gazdag ország vagyunk. De azt az erkölcsi és anyagi kárt, amit a tűzek okoznak nekünk, mégse bírjuk el!

TIZENHÁROM ÉVET KAPOTT A ZR-2 PUSZTULÁSÁNAK EGY HIRHEDT BANKRABLÓ. OKÁT MEGÁLLAPITOTTAK.
NEW CASTLE, Pa., okt. 4. — HULL, Anglia, okt. 4. — A — Az 54 éves Sam "Cedar" Koronori kútszék megállapító-Ross bankrablót, al- bűnösnek sa szerint a ZR-2 kormányzóható talált az esküdtösek a helybeli léghajó pusztulásának, amely a Union National Bank kárára kálommal vagy negyven angol és történt rablás előidézőjében, a amerikai repülőbizlet ügyet, amely átkalommal 58,000 dollárt tette, a léghajó acélbordáinak viték el a bankból, tüzenegy év-nyessége volt az oka. Hogy toll 13 évig tartható fegyűzára közvetlenül mi idézte elő a kárléte el Sojandó bíró. Ross To- hasztrófát, azt nem sikerült meg- ledoban került kéze.

A hatalmak HATÁROZOTT ALLÁST FOGLALT Clemenceau és a távolkelet ügye

különböző A WASHINGTONI KONFERENCIA céljairól A SZTRÁJK ÉS BOJKOTT ELLEN

Sok mindenféle problémával kell megbirkóznia a lefegyverzési konferenciának.

A munkanélküliségi konferencia egyforma áldozatok meghozatalára hívja fel egy a munkaadókat, mint a munkásokat. — Maximális munkaalkalmakat kíván. — Az építkezés fokozását és pénzbeli támogatását is sürgeti.

AZ ADÓSSÁGOK KÉRDÉSE.

Japan nem engedí kedvező helyzetét a keleten.

WASHINGTON, okt. 4. — A munkanélküliség ügyében kiküldött konferenciának az a bizottsága, melyet az építkezés helyzetének tanulmányozására küldöttek ki, részletes és kimerítő jelentésben számolt be a maga munkájáról. Jelentésének csak egy részét hozták nyilvánosságra, másik részét majd akkor veszik további tárgyalás alá, mikor az ipari válság alapokairól és állandó orvoslási módjáról tanácskoznak. A bizottság eljárása megfelel a konferencia vezetésében követelt általános elvnek, hogy mielőbb a szükségintézkedésekre nézve megállapított javaslatok készszen vannak; azok kivételé érdekében azonban országos mozgalmat kezdenek és csak így foglalt hozzá az általános ipari problémák tárgyalásához és lehetőleg megoldásához.

AMERIKA:

Elsősorban meggyezést akar a hatalmasságok között a tengeri lefegyverzés mérséklésére vonatkozóan. Amennyiben keresztülröghető, hajlandó a szárazföldi lefegyverzés mérséklésére is szabályozni akarja az újajta háti eszközökkel való hadviselést. Egyben meggyezést akar a hatalmak között a távoli keletre való irányelvek dolgában.

ANGLIA:

Mindenekelőtt olyképen akar megoldani az angol-japán szövegűt, hogy azt az Egyesült Államok tovább ne ellenezze. Egyben rendezni szeretné a szövetségesek háborús szerződésének ügyét is az Egyesült Államokkal szemben.

JAPÁN:

Semmi esetre sem hajlandó megengedni azt, hogy a távoli kelet követelési helyzetét elvegye tőle és ellene van minden ilyen akciónak, amely ezt a követelt helyzetet tengerészeti szempontból befolyásolná.

FRANCIAORSZÁG:

A szárazföldi lefegyverzés csökkentésében garanciát kíván a hatalmaktól az esetleges nemet támadással szemben.

OLASZORSZÁG:

Teljes meggyezésben van az Egyesült Államok külpolitikai elveivel.

KINA:

Először a saját külön ambícióit és terveiét, valószínű, hogy megkísérelni kezdi az idegen országok ellenőrzését, amely már szinte teljesen át meg átjárta a kormányzatát.

Borah idáig is Pomerene öböl demokrácia szenátor javaslatát nyújtotta be a szenátusban, amely javaslat az amerikai tengeri lefegyverzés szüneteltetését akarja kimondani a washingtoni lefegyverzési konferencia tartamára. A két szenátor szerint az ilyenmódú kongresszusi határozat nagyon előnyösen befolyásolná magát a konferenciát.

Könyörtelen drágasági hullámban furdokol egész Budapestnek népe.

(Folyt. az 1-5-ös oldalról.)

... Kijelentései az ember egy részében, és rendszeresen meg akar érkező, 100 koronán alul nem szabadul, még a legegyszerűbb szőlői vendéglőben sem. Igaz, lehet olcsóbban is étkezni, de abban aztán nincs is köszönet.

Bonotatok itt egy állapot... a munkásokból, ebből láthatja mindeki, hogy milyen drága az élet Budapestben. A főzéstől a hűtésig Szikszay Ferenc volt vámbíró koruti vendéglőjében, ép úgy, mint másutt, szinte hirtelen megemelkednek az árak. Legújában a most életpellett *Paragumi nő* járult hozzá a drágaság-államosítók fokozásához.

Szikszay bácsi néhány hónappal ezelőtt meghalt; utódja, Bíró Dezső, aki a szülő-levélhez címzett vendéglőt szakértelemmel vezet, nemcsak az ételeket, de az árakat is megpaprikázza.

A pesti ember küzdelmeiről, a munkásokból, fájdalommal még csak mondhatnánk. De egyelőre ennyi is elég. Újabb nagy, kegyetlen gondok köszöntenek be: meg kell rakni a pinózt szemmel és fával. De honnan? De miből? Ezen tőpreng most sok-sok ezer családfenntartó Pesten és a vidéken.

ARBUCKLE KIHALLGATÁSA VIZSGÁLÓ BÍRÓ ELŐTT.

SAN FRANCISCO, Cal., okt. 4. — Roscoe "Fatty" Arbuckle, a moziszenész, akit Virginia Rappe szeszillag halálának okoszával vádolnak, holnap állítják. Louberbeck bíró elé, hogy megfeleljen arra a kérdésre, hogy büntetésnek éri-e meg.

ARBUCKLE ÁRTATLANKA FOGYAGYAT VALLANI S A BÍRÓ NOVEMBER 15-ÉIG MEGTÁRJA TŐZÉI MEGTÁRJA TÁRGYALÁSÁT.

Harding elnök szózata a munkanélküliek érdekében

WASHINGTON, okt. 4. Harding elnök ma a következő nyilvános felhívást intézte az ország kormányzóiból és polgármestereiből:

"Az a konferencia, mit nemrég Washingtonba hívtam össze, hogy a munkanélküliség dolgában tanácskozzék, megállapította, hogy csak egy nagymérvű munkanélküliség van az országban és hogy meg a kereskedelem fel nem lendül, a helyzet — kötelezettségeink és szükségleteink egymáshoz való viszonya miatt — miként nem lehet segíteni, mint megfelelő állami s városi rendkívüli szervezkedésekkel mindazonok a helyeken, a hol a munkanélküliség nagyobb arányokat öltött.

A konferencia ajánlott is egy olyan szervezkedési tervet, melyet az ország kereskedelmi, ipari, hivatásbeli és munkás érdekei egyaránt helyeselnek. Főttélenül szükséges, hogy az ilyen szervezkedés által meg pontosban ismereteket szerezzünk a munkanélküliség kiterjedtségére és szükségletei felől. Az is lényeges, hogy az a szervezkedés megnyerje minden hatóságok közös támogatását a végből, hogy munkával láthassuk el azokat, a kiknek nincsen munkájuk és segítségükre lehessekn a szűkölködőknek, hogy a közelebbi tél ne lásson köztünk nagy nyomort és szenvedéseket.

Országos fontosságú érdek, hogy minden község azonnal hozzáfogjon ennek a szervezkedésnek a létesítéséhez a végből, hogy az egész nemzet mint egyseget megvédelemzhessük. Bizonyos, hogy ha chex a munkához hozzáfogunk, már ez maga ezer és ezer újabb tevékenységet indít meg, mik mind hozzájárulnak majd a közjóélet előmozdításához.

Felhívom hát az ország kormányzóit és polgármestereit, hogy tegyék meg a konferencia által ajánlott lépéseket.

A végből, hogy a követendő eljárás egységet minden vonalon biztosítani lehessen, egy a kormány, mint magán közegkénd: a konferencia Washingtonban központi szövetet létesít, mely a megfelelő együttműködést lehetővé teszi és a melynek jelentései és javaslatai nyilvános formában kerülnek meg jobban előgöihetők az egységes eljárást. Reményem, hogy ezt a központi szövetet megfelelő támogatásban fogják részesíteni."

Washingtonban egybeírárt most tartott gyűlést az állami köztük felügyelőinek országos szövetsége. A gyűlésen többek között arról is táncskoztak, hogy mi módon lehetne csökkenteni a munkanélküliséget az által, hogy a közutak építésénél szakképzés nélküli napszimosokat alkalmazzanak. Hogy ezt a célt minél jobban szolgálhassák, elhatározták, hogy megkeressék a hadügyminiszteriumot, hogy a birtokában lévő fölösleges utépitő gépeket beosszsa a szövetség rendelkezésére.

lyek károsak a közjóéletre nézve.

Mint ahogy maga a konferencia állapította meg, hogy a munkanélküliség csökkentésére a leggyorsabb és legjobban alkalom az építőiparban kínálkozik, a bizottság pedig úgy jellemzi az építőipart, mint az ország kulcs-iparját: emelleg, va a bizottság megállapította a munkanélküliség enyhítését, a gyáriparban sem lehet nagyobb eredményeket várni mind addig, míg a kicsinyben árusítás viszonyai meg nem változnak. A vasutak sem segíthetnek a helyzetben, míg maguk is pénzbeli segítséget nem kapnak. Sőt a bizottság odáig megy, hogy egyenesen kétségbevonja, hogy lehet-e eredménye egyik-másik olyan s z ü k ségintézkedésnek, melyet pedig maga a konferencia ajánlott. Így pl. azt állítja,

renciának az a fofeladata, hogy elősegítse annak minél általánosabb megértését, hogy az ember társaság alkotó részei kölcsönösen egymásra vannak utalva és hogy megállapítsa az egyének az ipari egészhez való viszonyát. A jelentés szerint az ország nem várhatja sem a földmíveléstől, sem a bányászattól a munkanélküliség enyhítését. A gyáriparban sem lehet nagyobb eredményeket várni mind addig, míg a kicsinyben árusítás viszonyai meg nem változnak. A vasutak sem segíthetnek a helyzetben, míg maguk is pénzbeli segítséget nem kapnak. Sőt a bizottság odáig megy, hogy egyenesen kétségbevonja, hogy lehet-e eredménye egyik-másik olyan s z ü k ségintézkedésnek, melyet pedig maga a konferencia ajánlott. Így pl. azt állítja,

... A jelentés abból az alapelveiből indul ki, hogy a konferenciának az a fofeladata, hogy elősegítse annak minél általánosabb megértését, hogy az ember társaság alkotó részei kölcsönösen egymásra vannak utalva és hogy megállapítsa az egyének az ipari egészhez való viszonyát. A jelentés szerint az ország nem várhatja sem a földmíveléstől, sem a bányászattól a munkanélküliség enyhítését. A gyáriparban sem lehet nagyobb eredményeket várni mind addig, míg a kicsinyben árusítás viszonyai meg nem változnak. A vasutak sem segíthetnek a helyzetben, míg maguk is pénzbeli segítséget nem kapnak. Sőt a bizottság odáig megy, hogy egyenesen kétségbevonja, hogy lehet-e eredménye egyik-másik olyan s z ü k ségintézkedésnek, melyet pedig maga a konferencia ajánlott. Így pl. azt állítja,

A templomi verekedés

A boncolás szerint Varzakakos természetes halállal halt meg.

NEW YORK, okt. 4. — Már megemlékeztek arról az általános verekedésről, amely belső hitközségi egyenetlenkedés következtében az egyik itteni görög ortodox templomban lefolyt és amely verekedés alkalmával Varzakakos gazdag görög gyümölcskereskedő halálát lelta. Azt is megemlékeztek, hogy a rendőrség előállította a hitközségi papját, Vafiadakit, mert állítólag ő volt az, aki a kereskedőt egy nagy kandelaberral fejbütötte.

A hatóság elrendelte a holttest fálboncolását. A boncoló orvos azt állapította meg, hogy a halál nem erószak következménye volt, hanem azt szívgyengeség és szörvi szívhiba okozta.

A pap maga a kihallgatás alkalmával határozottan tagadta azt, mintha a szerencsétlen embert fejbéverte volna.

EGYEZKEDNEK A TÖRÖK HARCOSOK ÉS A FRANCIÁK.

KONSTANTINÁPOLY, okt. 4. — A török nacionalista hadsereg képviselői Angórából elindultak Adenába, hogy ott találkozzanak a franciákkal és tárgyaljanak bizonyos olyan területek kiürítéséről, amelyet a török nacionalisták magukénak vitatnak. A franciák készek ki vonni csapatukat ezekről a területekről, de gondoskodni fognak, hogy az ott lakó örmények kellő védelemben részesüljenek.

Dr. Nixon a titokzatos

Egy kansasi bíróság előtt valóslóságos Jekyll-Hyde eset ismétlődik meg.

GREAT BEND, Kas., okt. 4. — A híres és titokzatos Jekyll-Hyde eset fog megismétlődni az itteni megyei bíróság előtt az esetben, ha az ügyész bizonyítani tudja a súlyos vádjait Dr. W. A. Nixon ellen.

Ez az esetnek Jekyll-oidala: Az 54 éves, kanadai születésű Nixonnak tekintélyes orvosi praxisa van és elismert szorgalmas orvosa a vidéknek.

Van egy 25 éves felesége és négy kis gyermeke, kik közül a legkisebb alig tíz hónapos. Az itteni American Legionnak pártanoska, nagylelkű ember és tekintély a közügyekben.

Igen sok hajléktalan árvának szerzett otthonot és szívesen segítette a nyomorúságban levőket. A háború alatt az itteni katonai kórház vezetője volt. Egyébeként híres vadász és sokat utazott, világlátó ember.

Es ez a Hyde-oida az ügyész vádjai szerint: Dr. Nixon meggyilkolta a barátját és páciensét, Arthur C. Banta itteni ügyvédet.

Utónálással foglalkozott. Gyújtogatásokért több feljelentés jött ellene. Hín szerint nitroglicerint és dinamitot találtak a hirtokában, amelyet törvényellenes előkara akart felhasználni.

Telefonáljon a város bármely részéből FRANK G. NUNN TEMETÉSRENDEZHETŐ 3726 LORAIN AVENUE, 2. emeleti szobákban. Invalíd kocsik. Bell Lincoln 1711. — Cuz. Lorain 182 15-ig.

Dr. Nixon a titokzatos

Egy kansasi bíróság előtt valóslóságos Jekyll-Hyde eset ismétlődik meg.

GREAT BEND, Kas., okt. 4. — A híres és titokzatos Jekyll-Hyde eset fog megismétlődni az itteni megyei bíróság előtt az esetben, ha az ügyész bizonyítani tudja a súlyos vádjait Dr. W. A. Nixon ellen.

Ez az esetnek Jekyll-oidala: Az 54 éves, kanadai születésű Nixonnak tekintélyes orvosi praxisa van és elismert szorgalmas orvosa a vidéknek.

Van egy 25 éves felesége és négy kis gyermeke, kik közül a legkisebb alig tíz hónapos. Az itteni American Legionnak pártanoska, nagylelkű ember és tekintély a közügyekben.

Igen sok hajléktalan árvának szerzett otthonot és szívesen segítette a nyomorúságban levőket. A háború alatt az itteni katonai kórház vezetője volt. Egyébeként híres vadász és sokat utazott, világlátó ember.

Es ez a Hyde-oida az ügyész vádjai szerint: Dr. Nixon meggyilkolta a barátját és páciensét, Arthur C. Banta itteni ügyvédet.

Utónálással foglalkozott. Gyújtogatásokért több feljelentés jött ellene. Hín szerint nitroglicerint és dinamitot találtak a hirtokában, amelyet törvényellenes előkara akart felhasználni.

Telefonáljon a város bármely részéből FRANK G. NUNN TEMETÉSRENDEZHETŐ 3726 LORAIN AVENUE, 2. emeleti szobákban. Invalíd kocsik. Bell Lincoln 1711. — Cuz. Lorain 182 15-ig.

Dr. Nixon a titokzatos

Egy kansasi bíróság előtt valóslóságos Jekyll-Hyde eset ismétlődik meg.

GREAT BEND, Kas., okt. 4. — A híres és titokzatos Jekyll-Hyde eset fog megismétlődni az itteni megyei bíróság előtt az esetben, ha az ügyész bizonyítani tudja a súlyos vádjait Dr. W. A. Nixon ellen.

Ez az esetnek Jekyll-oidala: Az 54 éves, kanadai születésű Nixonnak tekintélyes orvosi praxisa van és elismert szorgalmas orvosa a vidéknek.

Van egy 25 éves felesége és négy kis gyermeke, kik közül a legkisebb alig tíz hónapos. Az itteni American Legionnak pártanoska, nagylelkű ember és tekintély a közügyekben.

Igen sok hajléktalan árvának szerzett otthonot és szívesen segítette a nyomorúságban levőket. A háború alatt az itteni katonai kórház vezetője volt. Egyébeként híres vadász és sokat utazott, világlátó ember.

Es ez a Hyde-oida az ügyész vádjai szerint: Dr. Nixon meggyilkolta a barátját és páciensét, Arthur C. Banta itteni ügyvédet.

Utónálással foglalkozott. Gyújtogatásokért több feljelentés jött ellene. Hín szerint nitroglicerint és dinamitot találtak a hirtokában, amelyet törvényellenes előkara akart felhasználni.

Telefonáljon a város bármely részéből FRANK G. NUNN TEMETÉSRENDEZHETŐ 3726 LORAIN AVENUE, 2. emeleti szobákban. Invalíd kocsik. Bell Lincoln 1711. — Cuz. Lorain 182 15-ig.

Dr. Nixon a titokzatos

Egy kansasi bíróság előtt valóslóságos Jekyll-Hyde eset ismétlődik meg.

GREAT BEND, Kas., okt. 4. — A híres és titokzatos Jekyll-Hyde eset fog megismétlődni az itteni megyei bíróság előtt az esetben, ha az ügyész bizonyítani tudja a súlyos vádjait Dr. W. A. Nixon ellen.

Ez az esetnek Jekyll-oidala: Az 54 éves, kanadai születésű Nixonnak tekintélyes orvosi praxisa van és elismert szorgalmas orvosa a vidéknek.

Van egy 25 éves felesége és négy kis gyermeke, kik közül a legkisebb alig tíz hónapos. Az itteni American Legionnak pártanoska, nagylelkű ember és tekintély a közügyekben.

Igen sok hajléktalan árvának szerzett otthonot és szívesen segítette a nyomorúságban levőket. A háború alatt az itteni katonai kórház vezetője volt. Egyébeként híres vadász és sokat utazott, világlátó ember.

Es ez a Hyde-oida az ügyész vádjai szerint: Dr. Nixon meggyilkolta a barátját és páciensét, Arthur C. Banta itteni ügyvédet.

Utónálással foglalkozott. Gyújtogatásokért több feljelentés jött ellene. Hín szerint nitroglicerint és dinamitot találtak a hirtokában, amelyet törvényellenes előkara akart felhasználni.

Telefonáljon a város bármely részéből FRANK G. NUNN TEMETÉSRENDEZHETŐ 3726 LORAIN AVENUE, 2. emeleti szobákban. Invalíd kocsik. Bell Lincoln 1711. — Cuz. Lorain 182 15-ig.

Dr. Nixon a titokzatos

Egy kansasi bíróság előtt valóslóságos Jekyll-Hyde eset ismétlődik meg.

GREAT BEND, Kas., okt. 4. — A híres és titokzatos Jekyll-Hyde eset fog megismétlődni az itteni megyei bíróság előtt az esetben, ha az ügyész bizonyítani tudja a súlyos vádjait Dr. W. A. Nixon ellen.

Ez az esetnek Jekyll-oidala: Az 54 éves, kanadai születésű Nixonnak tekintélyes orvosi praxisa van és elismert szorgalmas orvosa a vidéknek.

Van egy 25 éves felesége és négy kis gyermeke, kik közül a legkisebb alig tíz hónapos. Az itteni American Legionnak pártanoska, nagylelkű ember és tekintély a közügyekben.

Igen sok hajléktalan árvának szerzett otthonot és szívesen segítette a nyomorúságban levőket. A háború alatt az itteni katonai kórház vezetője volt. Egyébeként híres vadász és sokat utazott, világlátó ember.

Es ez a Hyde-oida az ügyész vádjai szerint: Dr. Nixon meggyilkolta a barátját és páciensét, Arthur C. Banta itteni ügyvédet.

Utónálással foglalkozott. Gyújtogatásokért több feljelentés jött ellene. Hín szerint nitroglicerint és dinamitot találtak a hirtokában, amelyet törvényellenes előkara akart felhasználni.

Telefonáljon a város bármely részéből FRANK G. NUNN TEMETÉSRENDEZHETŐ 3726 LORAIN AVENUE, 2. emeleti szobákban. Invalíd kocsik. Bell Lincoln 1711. — Cuz. Lorain 182 15-ig.

Dr. Nixon a titokzatos

Egy kansasi bíróság előtt valóslóságos Jekyll-Hyde eset ismétlődik meg.

GREAT BEND, Kas., okt. 4. — A híres és titokzatos Jekyll-Hyde eset fog megismétlődni az itteni megyei bíróság előtt az esetben, ha az ügyész bizonyítani tudja a súlyos vádjait Dr. W. A. Nixon ellen.

Ez az esetnek Jekyll-oidala: Az 54 éves, kanadai születésű Nixonnak tekintélyes orvosi praxisa van és elismert szorgalmas orvosa a vidéknek.

Van egy 25 éves felesége és négy kis gyermeke, kik közül a legkisebb alig tíz hónapos. Az itteni American Legionnak pártanoska, nagylelkű ember és tekintély a közügyekben.

Igen sok hajléktalan árvának szerzett otthonot és szívesen segítette a nyomorúságban levőket. A háború alatt az itteni katonai kórház vezetője volt. Egyébeként híres vadász és sokat utazott, világlátó ember.

Es ez a Hyde-oida az ügyész vádjai szerint: Dr. Nixon meggyilkolta a barátját és páciensét, Arthur C. Banta itteni ügyvédet.

Utónálással foglalkozott. Gyújtogatásokért több feljelentés jött ellene. Hín szerint nitroglicerint és dinamitot találtak a hirtokában, amelyet törvényellenes előkara akart felhasználni.

Telefonáljon a város bármely részéből FRANK G. NUNN TEMETÉSRENDEZHETŐ 3726 LORAIN AVENUE, 2. emeleti szobákban. Invalíd kocsik. Bell Lincoln 1711. — Cuz. Lorain 182 15-ig.

Dr. Nixon a titokzatos

Egy kansasi bíróság előtt valóslóságos Jekyll-Hyde eset ismétlődik meg.

GREAT BEND, Kas., okt. 4. — A híres és titokzatos Jekyll-Hyde eset fog megismétlődni az itteni megyei bíróság előtt az esetben, ha az ügyész bizonyítani tudja a súlyos vádjait Dr. W. A. Nixon ellen.

Ez az esetnek Jekyll-oidala: Az 54 éves, kanadai születésű Nixonnak tekintélyes orvosi praxisa van és elismert szorgalmas orvosa a vidéknek.

Van egy 25 éves felesége és négy kis gyermeke, kik közül a legkisebb alig tíz hónapos. Az itteni American Legionnak pártanoska, nagylelkű ember és tekintély a közügyekben.

Igen sok hajléktalan árvának szerzett otthonot és szívesen segítette a nyomorúságban levőket. A háború alatt az itteni katonai kórház vezetője volt. Egyébeként híres vadász és sokat utazott, világlátó ember.

Es ez a Hyde-oida az ügyész vádjai szerint: Dr. Nixon meggyilkolta a barátját és páciensét, Arthur C. Banta itteni ügyvédet.

Utónálással foglalkozott. Gyújtogatásokért több feljelentés jött ellene. Hín szerint nitroglicerint és dinamitot találtak a hirtokában, amelyet törvényellenes előkara akart felhasználni.

Telefonáljon a város bármely részéből FRANK G. NUNN TEMETÉSRENDEZHETŐ 3726 LORAIN AVENUE, 2. emeleti szobákban. Invalíd kocsik. Bell Lincoln 1711. — Cuz. Lorain 182 15-ig.

Dr. Nixon a titokzatos

Egy kansasi bíróság előtt valóslóságos Jekyll-Hyde eset ismétlődik meg.

GREAT BEND, Kas., okt. 4. — A híres és titokzatos Jekyll-Hyde eset fog megismétlődni az itteni megyei bíróság előtt az esetben, ha az ügyész bizonyítani tudja a súlyos vádjait Dr. W. A. Nixon ellen.

Ez az esetnek Jekyll-oidala: Az 54 éves, kanadai születésű Nixonnak tekintélyes orvosi praxisa van és elismert szorgalmas orvosa a vidéknek.

Van egy 25 éves felesége és négy kis gyermeke, kik közül a legkisebb alig tíz hónapos. Az itteni American Legionnak pártanoska, nagylelkű ember és tekintély a közügyekben.

Igen sok hajléktalan árvának szerzett otthonot és szívesen segítette a nyomorúságban levőket. A háború alatt az itteni katonai kórház vezetője volt. Egyébeként híres vadász és sokat utazott, világlátó ember.

Es ez a Hyde-oida az ügyész vádjai szerint: Dr. Nixon meggyilkolta a barátját és páciensét, Arthur C. Banta itteni ügyvédet.

Utónálással foglalkozott. Gyújtogatásokért több feljelentés jött ellene. Hín szerint nitroglicerint és dinamitot találtak a hirtokában, amelyet törvényellenes előkara akart felhasználni.

Telefonáljon a város bármely részéből FRANK G. NUNN TEMETÉSRENDEZHETŐ 3726 LORAIN AVENUE, 2. emeleti szobákban. Invalíd kocsik. Bell Lincoln 1711. — Cuz. Lorain 182 15-ig.

Dr. Nixon a titokzatos

Egy kansasi bíróság előtt valóslóságos Jekyll-Hyde eset ismétlődik meg.

GREAT BEND, Kas., okt. 4. — A híres és titokzatos Jekyll-Hyde eset fog megismétlődni az itteni megyei bíróság előtt az esetben, ha az ügyész bizonyítani tudja a súlyos vádjait Dr. W. A. Nixon ellen.

Ez az esetnek Jekyll-oidala: Az 54 éves, kanadai születésű Nixonnak tekintélyes orvosi praxisa van és elismert szorgalmas orvosa a vidéknek.

Van egy 25 éves felesége és négy kis gyermeke, kik közül a legkisebb alig tíz hónapos. Az itteni American Legionnak pártanoska, nagylelkű ember és tekintély a közügyekben.

Igen sok hajléktalan árvának szerzett otthonot és szívesen segítette a nyomorúságban levőket. A háború alatt az itteni katonai kórház vezetője volt. Egyébeként híres vadász és sokat utazott, világlátó ember.

Es ez a Hyde-oida az ügyész vádjai szerint: Dr. Nixon meggyilkolta a barátját és páciensét, Arthur C. Banta itteni ügyvédet.

Utónálással foglalkozott. Gyújtogatásokért több feljelentés jött ellene. Hín szerint nitroglicerint és dinamitot találtak a hirtokában, amelyet törvényellenes előkara akart felhasználni.

Telefonáljon a város bármely részéből FRANK G. NUNN TEMETÉSRENDEZHETŐ 3726 LORAIN AVENUE, 2. emeleti szobákban. Invalíd kocsik. Bell Lincoln 1711. — Cuz. Lorain 182 15-ig.

Dr. Nixon a titokzatos

Egy kansasi bíróság előtt valóslóságos Jekyll-Hyde eset ismétlődik meg.

GREAT BEND, Kas., okt. 4. — A híres és titokzatos Jekyll-Hyde eset fog megismétlődni az itteni megyei bíróság előtt az esetben, ha az ügyész bizonyítani tudja a súlyos vádjait Dr. W. A. Nixon ellen.

Ez az esetnek Jekyll-oidala: Az 54 éves, kanadai születésű Nixonnak tekintélyes orvosi praxisa van és elismert szorgalmas orvosa a vidéknek.

Van egy 25 éves felesége és négy kis gyermeke, kik közül a legkisebb alig tíz hónapos. Az itteni American Legionnak pártanoska, nagylelkű ember és tekintély a közügyekben.

Igen sok hajléktalan árvának szerzett otthonot és szívesen segítette a nyomorúságban levőket. A háború alatt az itteni katonai kórház vezetője volt. Egyébeként híres vadász és sokat utazott, világlátó ember.

Es ez a Hyde-oida az ügyész vádjai szerint: Dr. Nixon meggyilkolta a barátját és páciensét, Arthur C. Banta itteni ügyvédet.

Utónálással foglalkozott. Gyújtogatásokért több feljelentés jött ellene. Hín szerint nitroglicerint és dinamitot találtak a hirtokában, amelyet törvényellenes előkara akart felhasználni.

Telefonáljon a város bármely részéből FRANK G. NUNN TEMETÉSRENDEZHETŐ 3726 LORAIN AVENUE, 2. emeleti szobákban. Invalíd kocsik. Bell Lincoln 1711. — Cuz. Lorain 182 15-ig.

Dr. Nixon a titokzatos

Egy kansasi bíróság előtt valóslóságos Jekyll-Hyde eset ismétlődik meg.</

MAGYAROK AMERIKÁBAN

MAGYAR TUDÓS FELFEDEZÉSE A TUDÓVÉSZ GYÓGYÍTÁSÁBAN.

Az orvosi tudomány bámulatos fejlődését nagyban elősegítették azok az oltóanyagok, amelyek bizonyos betegségek leküzdésére ma már széleskörűen használnak. Az emberiség joltévi között fényes történelmi neve és helye van azoknak a tudósoknak, akik a romboló hatású bacillusok ellen győzelmes harcot indítottak.

A nagy magyar alföldön "fellege halál"-nak nevezett tudós emberpusztító hatalmának megfékezésére a legutóbbi ideig nem találtak sikeres gyógymódot. A tuberkulózis betegségek életnek meghosszabbításánál, szenvedésének enyhítésénél tovább nem ment az orvosi tudomány.

Most aztán előtűnt egy magyar tudós. Tizenhét esztendő kísérletezés és megfeszített munka után be akarja bizonyítani, hogy a tuberkulózis ellen igenis van hathatós orvosság!

Lapunk alkalmi tudósja ugyanis meghallotta azt, hogy a Nuforal Laboratories Inc. (686 Lexington Ave., New York City) nevű vállalatot magyar ember találomra teremtette meg. A vállalat hatalmas irodahelyiségeiben szives fogadtatásra talált és a rendelkezésére bocsátott bizonyítékokból megtudta a következőket.

Mint már említettük, 17 évi szakadatlan kísérletezés és eredménytelen munka után egy magyar embernek sikerült olyan kémiai gyógyszert készíteni, amely arra van hivatva, hogy a tuberkulózis bacillusait elpusztítsa anélkül, hogy a beteg neves orgánumait bármely tekintetben támadná.

Nagyon természetes, hogy a találmány iránt csak rendkívül furdaltóság munkával lehetett a szakörök érdeklődését felkelteni. De már másfél évvel ezelőtt a magyar tudósok alkalmat adtak arra, hogy kísérletheiről a Ward Island State Hospital tudósvérszékében betegeink folytathassák. A kísérlet fényes eredményt hoztán New York város közegészségügyi hivatala

(Board of Health) ez év elején a magyar tudós rendelkezésére bocsátotta a Riverside Hospital (North Brother Island) tuberkulózis osztályát is. Megjegyezzük, hogy a most nevezett kórházban a menthetetleneknek tartott tuberkulotikus betegeket gyűjtik össze és kezelik, tehát azokat, akikről az orvosi tudomány már lemondott. Időközben az oltóanyagot magán-gyakorlatban használó orvosok az ország minden részéből kiváló eredményeket jelentettek. A magyar tudós Riverside Hospitalban folytatott kísérletei pedig a tudományos körök teljes elismerését vívták ki. A siker annyira meglepő volt, hogy a Riverside Hospital Medical Association az eredmény bemutatására külön gyűlést tartott, ahol is bebizonyult, hogy a Riverside Hospitalban menthetetleneknek tartott tuberkulotikus betegeket a magyar tudós gyógymódja minden várakozást felülhaladó módon bevált.

Mintán a szakudomány a szer kivételének nagyszerű hatásáról meggyőződött, a magyar tudós találmányát a nagy nyilvánossággal is megismertették.

KÉRELEM

A VERHOVAY SEGÉLYEGYLET ÖSSZES FIÓKJAIHOZ!

Felkéretnek mindazon fiókok, kik a Johnstown, Pa. értekezleten felvett jegyzőkönyvi kivonatot és vele egyetemben a referenduma elkészített mintát pártolják, hogy fiókjuk taglétszámát a 3-as bizottsággal a legrovidebb időn belül küldjék be, hogy a bíróságnál kellő bizonyítékok legyenek kezük között.

Tagtársi tisztelettel a 3-as bizottság:
Tóth Miklós, Hajdu József, Elek Bálint, biz. jegyző,
904 Bradley Alley, Johnstown, Pa. 233-34

KIRAKATTOLVAJ MAGYAR EMBER DOLOGHÁZBAN

Kalapáccsal ütötte be a kirakat ablakát, járólélok fogták el.

9 hónapot kapott nehéz kénszermunkával.

CALGARY, Alta., Can. — Az utcai közönség szemeláttára akarta az A. S. Nimmo-féle szabóüzlet kirakatát egy ismeretlen férfi este 8 óra körül kifosztani. A szabóüzlet az első utcán, a 8-ik avenue közelében van, s amint a nyugodtan arra haladó idegen az üzlet elé ért, a legnagyobb nyugalommal egy kalapácsot vont elő zsebéből, s bevették az erős kirakat ablakot, s egy vég ruhakelvet akart abból kivenni. Két városi palgár megemlékezett azonban, s lefogva tartották, amíg Boyd konstábler a helyszínre ért, aki letartóztatta és izleti betörés címén a rendőrségen előlítottta. Kihallgatása alkalmával Szabó Bélának és nagyamának mondotta magát. A motázás alkalmával a kalapácson kívül egy rászpórt, egy csomag szappant és több yardnyi részdonnyot találtak nála.

Másnap a bíró elé állították, ahol bünséget vallotta magát a betöréses lopás kísérletében, mire a bíró kilenc hónapi elzárásra ítélte súlyos kénszermunkával.

Mint értesültünk Szabó Béla tizenkét éven át lakott Calgaryban, s szorgalmas munkás ember volt ezidő alatt. Nem lehetetlen, hogy valami elmebetegség zavarta meg, mert többen látták, hogy a kirakat betörésének napján már reggeltől estig sorjában nézegette a kirakatokat, s józan észszel alig vállalkozhatott a kirakat kifosztására, amikor az utca telve volt járólékokkal.

A MUNKA UJABB MAGYAR VÉRTANUJA

BROWNSVILLE, PA. — Mások vétkes vigyázatlanságának és hanyag gondatlanságának esett áldozatává Stefan János nagyszelmei (Ungm.) szülötési és palagymkorok elősegítő honfitársunk, akit a H. C. Fricke and Coke Company south brownsville bányájában egy motor elgázolt. Az összeronsolt 23 éves fiatalember a baleset után még néhány percig élt. A halál-est híre mindenkit megrendített s a szelid, szorgalmas, takarékos ifju iránt általános részvételt keltett. A temetésre olyan nagy közönség sereglett egybe, hogy a halottas ház szűfalóság megett, sőt még az udvar sora volt képes befogadni a nép zömét, mert még az utárá is egész csoportok szorultak ki. Az alkalmi egyházi szertartást Székely Sándor lelkész meghatóan végezte magyar és részben angol nyelven. Hosszu búcsuzótójában egymásután emlekezett meg id. Stefan János és Püsztaí Juliana szülőkéről, Stefan Mária (férj: Nagy Jánosné) testvéréről, legid. Stefan János és neje nagyszülőkéről, Stefan Sándor nagybátyjáról, Stefan Erzsébet (férj: Mészáros Ferenc) nagynénjéről, Balog Erzsébet (férj: Kalán Andrásné) unokatestvéréről, Gilányi János és neje keresztülőkéről, Szuperdák Sándor jelenlegi, Bökönyi János korábbi házigaárdáról, ezeken családjáról, továbbá Bökönyi Erzsébet és Bökönyi Jánosról, Gericz István, Dudás Ferenc, Csabina István, Csabina János, Nagy János, Urbán János, Bökönyi Miklós, Bökönyi Mihály, Medve János, Zsuzdel Pál és Szempias József barátokról, végül a Verhovay Segélyegylet 43-ik fiókjáról, a Brownsville Magyar Ifjúsági Önképzőkörrel, a Loyal Order of the Moose helybeli osztályáról, a fáválabb rokonokról, jó ismerősökről és a végtiszességtevő gyűlekezeztől.

A koporsót, melyet fiúk és lányok kísérték, szebbnél szebb virágokrók és koszorúk díszítették. A templomban rendes gyászistentisztelet tartották, a melyre szintén tekintélyes számú közönség jelent meg. Innen a Redstone temetőbe vonult a menet s a meghodogult porrésezt ének és ima elhangzása után átadták az anyaföld pihenőtő álmának.

A CHICAGOI BÉKEÜNNEPÉLY

CHICAGO, Ill. — A "Szabadság" annakidején elhangzott felszólítására több helyen megpendítették az eszmét, hogy a béke helyreállítását Amerika és Magyarország között megfelelő keretben megünnepelik. A Chicago Magyar Egyetemi Kör is ilyenképen határozott és most elkezdték tartatni az időt, hogy át pompás bankett formájában ünnepli meg és pedig a Hotel Atlantic első emeleti dísztermében, október hó 15-ikén este 7 órakor, amelyre az összes chicao egyetemi elnökeket és titkárait látja szívesen vendégül. E céből az oly egyletekhez, melynek címei az Egyetemi Kör birtokában vannak, a következő meghívót küldötték szét.

"Igen tisztelt Elnök-Titkár ur!

Végre elérkezett az ideje, hogy Szülőházunk és fogadott hazánk között a béke végleg helyre lesz állítva.

E mindnyájunk részére oly öröndetes eseményt szivünk sugallatára meg kell ünnepnünk, megmutatni örömindnek, hálnaknak.

Ezért elhatározta a Magyar Egyetemi Kör, hogy október hó 15-ikén, este 7 órakor ünnepi bankettet rendez, amelyre ezennel tisztelettel meghívja igen tisztelt egyetemi elnököt és titkárait, vagy azok akadályoztatása esetén, egy két tagból álló bizottságot, mely egyetűket képviseli.

Tekintve, hogy ez alkalommal kell, hogy mindnyájunk együtt legyünk, a Kör arra kéri igen tisztelt egyetűket, hogy mint a Kör vendégei vegyenek részt a fent említett időben a Hotel Atlantic első emelet, Clark st., a Van Buren és Jackson között. Arra kérve, hogy a melékelt válaszboríték igénybevételel a meghívás elfogadását mielőbb tudomásunkra sziveskedjék adni, maradtunk kíváncsi tisztelettel.

Dr. Baráth István elnök,
Fellegi Emil titkár.

Az egylet vezetősége egyben felkért bennünket, hogy ez uton is tudassuk ki a egyletekkel a meghívást, mert, mint már említettük, a titkárnak ninesen rendelkezésére az összes egyletek címe és így felkéri az egyletek titkárait, kik a meghívást nem kapták meg, sziveskedjenek a Kör titkárnak, Fellegi Emil unok, 1937 Belle Plaine ave., Chicago, Ill., írni, hogy a mulasztást jóvá tehesse.

MÜKEDVELŐ-ELŐADÁS.

TERRE HAUTE, Ind. — A csuk nemrég alakult Magyar Ifjúsági Kör október elsején rendezte első műkedvelői előadását, melyre nagyon szép sikerrel, s a hála közönség teljes elismeréssel és lelkes tapsal, buzditotta a kör tagjait további munkálkodásra. Három kis egyfelvonásos darabot adtak elő. A Három lenese, a Nagyanyó és a Kaszinó kerütek színre, gondos szereposztással, hozzáértő betanítással, s ügyes rendezéssel.

Szentiványi G. Jenő vállalta a rendezés nehéz munkáját, s a jobbra kezdő szereplők betanítását. Az elsőben Nyers Ilonka, Aczél Juliska, Gaál Margit, Petesárk Mariska, Tóth Ferenc és Mészáros Ferenc szerepeltek s értek el dícséretes sikert. A Nagyanyóban Csernay Angyalika és Tóth János fényesen álltak meg helyüket, a Kaszinóban pedig Tóth Ilonka és Mészáros Ferenc, valamint Krisztyán Pál arattak sok tapost. Végül Szentiványi nevette meg Egy férfi, ki szereti a nőket című monológjával s méltó befejezése volt a kellemes estélynek.

Az előadást reggelig tartó pánczárta be, s Aczél Sándor kereskedő intézett lelkesítő és buzditó beszédet a terre hautei magyar ifjúsághoz és közönséghez, a Kör lelkes támogatását kérve és ígérvé.

CIMET KÉRNEK A SZÜLOHAZÁBOL.

Hajdu Mihály (Pestszentlőrinc) címét kéri ifj. Pető János, Magyar Általános Hiteklbank, Budapest.
Mayerlender Lajos (Port Elizabeth) és Mayerlender Lujza címét kéri Haylander Lajos, Balatonlelle.
Grünbaum József s neje Tekla, New York City, Max Benedikt fogorvos Woodlark Park, Ill., Gerwai (Cyprius) Géza, Chicago, Ill., címét kéri Glaser Dóra, I. Horthy Miklós ut 55, III. 5, Budapest.

HARMINCADIK SZABADSÁG

esztendőjét tölti be rövidesen az amerikai magyarság érdekeinek hangos szószólója, az amerikai magyarság legőszintébb barátja:

Ez esztendő őszén ünnepli meg a befejezett harminc esztendő kemény munkájának eredményét az a lelkes tábor, melynek őrszemei hivatást teljesítenek egész Amerikában, Óceántól Óceánig mindenütt, — ahol magyarok élnek.

HARMINC esztendő, komoly, céltudatos, becsületességében keresetlen munkáját, nem akarjuk émyelítő öndicséretekkel, izlettelen mellvevetelekkel megzavarni. A tények, a harminc esztendő munkánk eredményei minden szónál ékebben beszélnek. És mi szerényen, de jogos büszkeséggel csak rámutatunk a TÉNYEKRE, arra a nagyszerű sikerre, mely a Szabadság harminc esztendő életében évről-évre hatalmas arányokban gyarapodott.

A múlt hagyományainak kristálytisztá kutjából merítünk hitet, akaratot, kitartást a jövőre és újult erővel folytatjuk az utat magasatos hivatásunk nyilgegyenes ösvényén.

Amit a becsületes újságírói felkészültség, a modern újság-előállító technika, az amerikai "gyorsaság", magyar lelkesedés és megalkuvást nem ösmerő elvhűség nyújtani képes, — azt emelők is rendíthetetlen képviseli óhajtjuk, a Szabadság hasábjain.

Három évtized minden viharában arra törekedtünk mindenkor, hogy előre haladjunk, hogy folyton jobbat, tökéletesebbet, szebbet nyujtsunk annak az értékes, becsületes tábornak, melynek tőrtelhetlen ragaszkodása tette naggyá, súlyossá és minden oldalról elősmert tényezővé, — a Szabadságot.

Az elmúlt esztendőben, a Szabadság harmincadik esztendejében, minden vásári láрма, minden külön hangos "bejelentés" nélkül, a következő újításokkal leptük meg előfizetőink tizezeit:

1.—Minden héten 16 OLDAL TERJEDELMŰ "Vasárnap" című, négy színben nyomtatott mellékletünket adjuk teljesen INGYEN.

2.—Minden héten közöljük a Szabadság nagy humoros oldalát, melyen "Csintalan Peti" számol be, végtelenül mulattató, amerikai kalandjairól.

A Szabadság tehát KÉT REGÉNYT közöl ezentul könyvalakban, EGY-SZERRE.

Uj előfizetőinknek készséggel megküldjük a regény eddig megjelent részét.

Az elmúlt esztendőben, a Szabadság harmincadik esztendejében, minden vásári láрма, minden külön hangos "bejelentés" nélkül, a következő újításokkal leptük meg előfizetőink tizezeit:

1.—Minden héten 16 OLDAL TERJEDELMŰ "Vasárnap" című, négy színben nyomtatott mellékletünket adjuk teljesen INGYEN.

2.—Minden héten közöljük a Szabadság nagy humoros oldalát, melyen "Csintalan Peti" számol be, végtelenül mulattató, amerikai kalandjairól.

A Szabadság tehát KÉT REGÉNYT közöl ezentul könyvalakban, EGY-SZERRE.

Uj előfizetőinknek készséggel megküldjük a regény eddig megjelent részét.

Az elmúlt esztendőben, a Szabadság harmincadik esztendejében, minden vásári láрма, minden külön hangos "bejelentés" nélkül, a következő újításokkal leptük meg előfizetőink tizezeit:

1.—Minden héten 16 OLDAL TERJEDELMŰ "Vasárnap" című, négy színben nyomtatott mellékletünket adjuk teljesen INGYEN.

2.—Minden héten közöljük a Szabadság nagy humoros oldalát, melyen "Csintalan Peti" számol be, végtelenül mulattató, amerikai kalandjairól.

A Szabadság tehát KÉT REGÉNYT közöl ezentul könyvalakban, EGY-SZERRE.

Uj előfizetőinknek készséggel megküldjük a regény eddig megjelent részét.

Az elmúlt esztendőben, a Szabadság harmincadik esztendejében, minden vásári láрма, minden külön hangos "bejelentés" nélkül, a következő újításokkal leptük meg előfizetőink tizezeit:

1.—Minden héten 16 OLDAL TERJEDELMŰ "Vasárnap" című, négy színben nyomtatott mellékletünket adjuk teljesen INGYEN.

2.—Minden héten közöljük a Szabadság nagy humoros oldalát, melyen "Csintalan Peti" számol be, végtelenül mulattató, amerikai kalandjairól.

A Szabadság tehát KÉT REGÉNYT közöl ezentul könyvalakban, EGY-SZERRE.

Az elmúlt esztendőben, a Szabadság harmincadik esztendejében, minden vásári láрма, minden külön hangos "bejelentés" nélkül, a következő újításokkal leptük meg előfizetőink tizezeit:

1.—Minden héten 16 OLDAL TERJEDELMŰ "Vasárnap" című, négy színben nyomtatott mellékletünket adjuk teljesen INGYEN.

2.—Minden héten közöljük a Szabadság nagy humoros oldalát, melyen "Csintalan Peti" számol be, végtelenül mulattató, amerikai kalandjairól.

A Szabadság tehát KÉT REGÉNYT közöl ezentul könyvalakban, EGY-SZERRE.

Uj előfizetőinknek készséggel megküldjük a regény eddig megjelent részét.

Az elmúlt esztendőben, a Szabadság harmincadik esztendejében, minden vásári láрма, minden külön hangos "bejelentés" nélkül, a következő újításokkal leptük meg előfizetőink tizezeit:

1.—Minden héten 16 OLDAL TERJEDELMŰ "Vasárnap" című, négy színben nyomtatott mellékletünket adjuk teljesen INGYEN.

2.—Minden héten közöljük a Szabadság nagy humoros oldalát, melyen "Csintalan Peti" számol be, végtelenül mulattató, amerikai kalandjairól.

A Szabadság tehát KÉT REGÉNYT közöl ezentul könyvalakban, EGY-SZERRE.

Uj előfizetőinknek készséggel megküldjük a regény eddig megjelent részét.

Az elmúlt esztendőben, a Szabadság harmincadik esztendejében, minden vásári láрма, minden külön hangos "bejelentés" nélkül, a következő újításokkal leptük meg előfizetőink tizezeit:

1.—Minden héten 16 OLDAL TERJEDELMŰ "Vasárnap" című, négy színben nyomtatott mellékletünket adjuk teljesen INGYEN.

2.—Minden héten közöljük a Szabadság nagy humoros oldalát, melyen "Csintalan Peti" számol be, végtelenül mulattató, amerikai kalandjairól.

A Szabadság tehát KÉT REGÉNYT közöl ezentul könyvalakban, EGY-SZERRE.

Uj előfizetőinknek készséggel megküldjük a regény eddig megjelent részét.

Az elmúlt esztendőben, a Szabadság harmincadik esztendejében, minden vásári láрма, minden külön hangos "bejelentés" nélkül, a következő újításokkal leptük meg előfizetőink tizezeit:

1.—Minden héten 16 OLDAL TERJEDELMŰ "Vasárnap" című, négy színben nyomtatott mellékletünket adjuk teljesen INGYEN.

2.—Minden héten közöljük a Szabadság nagy humoros oldalát, melyen "Csintalan Peti" számol be, végtelenül mulattató, amerikai kalandjairól.

A Szabadság tehát KÉT REGÉNYT közöl ezentul könyvalakban, EGY-SZERRE.

Uj előfizetőinknek készséggel megküldjük a regény eddig megjelent részét.

Az elmúlt esztendőben, a Szabadság harmincadik esztendejében, minden vásári láрма, minden külön hangos "bejelentés" nélkül, a következő újításokkal leptük meg előfizetőink tizezeit:

1.—Minden héten 16 OLDAL TERJEDELMŰ "Vasárnap" című, négy színben nyomtatott mellékletünket adjuk teljesen INGYEN.

2.—Minden héten közöljük a Szabadság nagy humoros oldalát, melyen "Csintalan Peti" számol be, végtelenül mulattató, amerikai kalandjairól.

A Szabadság tehát KÉT REGÉNYT közöl ezentul könyvalakban, EGY-SZERRE.

Uj előfizetőinknek készséggel megküldjük a regény eddig megjelent részét.

Az elmúlt esztendőben, a Szabadság harmincadik esztendejében, minden vásári láрма, minden külön hangos "bejelentés" nélkül, a következő újításokkal leptük meg előfizetőink tizezeit:

1.—Minden héten 16 OLDAL TERJEDELMŰ "Vasárnap" című, négy színben nyomtatott mellékletünket adjuk teljesen INGYEN.

2.—Minden héten közöljük a Szabadság nagy humoros oldalát, melyen "Csintalan Peti" számol be, végtelenül mulattató, amerikai kalandjairól.

A Szabadság tehát KÉT REGÉNYT közöl ezentul könyvalakban, EGY-SZERRE.

DÖNTÖTT A BÍRÓSÁG

Törvényes és kötelező erejű a korszerinti fizetés a Verhovay Egylet kebelében.

A Verhovay Segélyegyletnek életbe léptetett korszerinti fizetési ígérében Wilkes Barre, Pa. ban ítéletet hozott a bíróság. A per a hazletoni alapító-fiók egyik tagjának, — Dr. Fényes Lajosnak — kezdeményezésére indult meg, hogy végre bírői ítélet állapítsa meg, jogos volt-e tagdíjaknak kor szerinti történeti felmérése, és szabályszerűen folytatták-e le az ebben az ügyben a legutóbbi clevelandi konvención elrendelt tagsszavazást.

A pert azon az alapon indította meg a Verhovay Segélyegylet, mert Dr. Fényes Lajos a felemlt rítá szerinti esedékes havidíj fizetését megtagadta és perrel fenyegetődzött. Hogy ebben a perben öt megelőzött, maga a Verhovay Segélyegylet indította meg elenne a pert.

Az ügyet a most mult napokban tárgyalta Fuller bíró, a Wilkes Barre, Pa. Common Pleas Court elnöke és megállapította, hogy a korszerinti fizetés életbe léptetésére a Verhovay Segélyegyletnek joga volt, hogy az ebben az ügyben megjelölt tagsszavazás szabályszerűen folyt le és hogy ezért semmi jussa nem volt Dr. Fényes Lajosnak a felemlt tagdíjak fizetésének a megtagadására.

De belsőtől a kérdésbe a Verhovay Segélyegyletnek vagyoni jogi ügyekben felettes hatósága, a harrsburgi állami biztosítási felügyelőség is és a részéről adott szakértői véleményében nemcsak helyesnek, de szikkésnek jelenti ki a tagdíjaknak kor szerinti történeti felmérést, hanem a clevelandi díjszállásnak kulcsát alacsonyok is tartja.

Szerkesztői üzenetek

Z. L., Milwaukee, Wis. — Csak a megoldást szolgáló hozzászólásoknak adhatunk helyet.

B. Lindora, Pa. — Levélét elküldöttük Bridgeportra, a fejlemények értesíteni fogjuk.

M. K., Cleveland, O. — A nemzetgyűlés, de csak külön megjelölt bűncselekmények visszacsó elkövetőire, ártókról szól, ellem.

T. J., Cupar, Sask. — A mexikói ingyentőlre vonatkozó hirdetésről nem tudunk, a híresztelésnek nines semmi alapja.

S. J., Bay Bridge, O. — Első papír alapján csak távozási engedélyt kap, igazolnia kell, hogy jövedelmét adókat rendezte. Az engedély hatóra biztosítja újabb bebecsülést, ezentul külön bebecsülési engedélyt és hazai utazatell kell becséreznie.

R. S., Joliet, Ill. — 1898. szept. 26. vasárnapra esett.

F. P., Harrisburg, Pa. — A jugoszlávok az entente, illetőleg a trianoni béke által megállapított ideiglenes határra vonulnak vissza. Baranyában Magyarbóly, Beremend, Somogyban Lakócsa Barcs, Somogyvár, Zalában Légrad a magyar határközségek.

P. I., Cleveland, O. — Budapesti Hírnap, VIII. József körút 17. Küldjön 3 dollárt, s értesítik, mily időre számlíjuk.

N. N. — Elég cím: Mr. B. E. Lawrence, Commissioner of Prohibition, Columbus, O. — A két cipő, S. Sternberg, Dr. Testvére hangszerüzlet, Budapest.

T. J., So. Chicago, Ill. — A közteli hírelt többet nem tudunk a Balesetről, forduljanak a nevelőspárhoz, vagy más ottani ismerőseikhez.

K. J., Tonawanda, N. Y. — A munkaviszonyok nagyon lassan javulnak. Mind a három jelentékeny iparváros. Értesülünk szerint Detroitban valamivel javult a helyzet, de még ott is tömérdek a munkanélkül.

T. F., Chicago, Ill. — A második papírt csak az ottani hatóságok kaphatják meg s ott lehet csak sürgős kiadását kérnie.

Somogy, Calgary, Alta. — Köszönjük s megírjuk.

N. Garry, W. Va. — Cimezeze: Immigration Bureau, Ellis Island, N. Y. Ha máshol volna szolgálatban, elküldik címére.

S. G., Conway, Ark. — Dr. Michael Hamisch a jelenlegi, Dr. Renner a volt elnök neve.

K. F., Glassmere, Pa. — Nem vagyunk érdekelve. Tudomásunk szerint nem szűnt meg, de hogy miben áll ma az ügyük, nem tudjuk.

CIMET KÉRNEK A SZÜLOHAZÁBOL.

Farkas Adám, 2981 Vine Ave. Lorain, O. — vagis ismerőseit értesítsék annak hollettéről esedéket, Farkas Gábor, Bercel, Nogradm., Hungary.
Molnar István, Gerber Mihály s neje Wilhelm Katalin, Good Josef s neje Wilhelm Jolan, Havassy Pál s neje Wilhelm Zsófia youngstonsi lakosok jelenlegi címét ker Wilhelm Erzsébet, Széputca 6, Ujpest.
Turóczi vagy Boros István (Lak Borsodm.) címét s életleladását kéri az ismerőseitől is. Feltesse az értekezletre Turóczi István s neje Zsuzsanna, Gydr-kapu 61, Miskolc.
Grácer István, címét kéri Fehér Anna (Gyrszemeve) szül. Horváth Horváth Mihály törvényesek stíszit. Szeged.

Tisztitsuk ki gyomrunkat hetenként

Téved, aki azt hiszi, hogy nem kell gyomrunkban alapos tisztogatást végezteni legalább egyszer hetenként, bármilyen jól működik is emésztőszervünk. Orvosok ajánlják, hogy enyhé hashajtóval tisztítsuk ki gyomrunkat, beleinket hetenként s akkor nem áll be könnyen szorulás, étvágytalanság, emésztési képtelenség.

Az Orvos Cukorka Alakban

Igy ősz felé fontos

mindenkire nézve, mert ez az az enyhé hashajtó, más szóval gyomorkitakarító és vértisztító szer, amely elejét veszi a szorulásnak.

Hülés elkerüli a jó gyomrukat

Ezt is orvosok mondják, azt ajánlják, hogy az emberek tartsak rendben a gyomrukat, hogy általánosan jól működjék, szorulás ne álljon be, az étvágy ne hiányozzék, így aztán a hülés ellen valóval védve lesznek. Miért? Mert a szervezet erős és könnyebben ellenáll azoknak a bacillusoknak, amelyek megfázás esetén orunkban, torunkban, mellünkben, tudónkben pusztító munkához látnak.

Tartsa kéznél a Partolát

MI UJSÁG A SZÜLŐFÖLDÖN?

MAGYAR TUDOSÍTÁSOK

BUDAPESTI JELENTÉSEK

OHÁZAI UJSÁGHIREK

NAPPÉNYRE KERÜLNEK SORBAN AZ ÖSSZES MAGYARÁNYU VISSZAÉLÉSEK ÉS VESZTEGETÉSEK

Eszküdt Lajos nyolcmillió osztozott Tömöri Angelával. — A kiviteli engedélyekkel történt visszaélések tetteseinek beismerése.

BUDAPEST, szept. 18. — A kiviteli engedélyek körül elkövetett visszaélések ügyében a rendőrség néhány napon belül befejezte munkáját. Az ügy minden részével tisztázott, és a rendőrség és az ügyészség kérdéseket tisztázott, a nyomozás befejeződött. Amint már megírtuk, a rendőrség által letartóztatásba került tizenöt terheltek közül a legösszegegyel szemben meguntette az előzetes letartóztatást. A többi letartóztatottakat a bíróság elítélte a büntető törvénykönyvi vizsgálóbíró, Dr. Pless György elé. Az ügyészség a letartóztatottakkal szemben megvesztegetés büntetésére, illetve megvesztegetésre való felbujtás címén kéri az előzetes letartóztatás fenntartását. A vizsgálóbíró, tekintettel az ügy nagy terjedelmére, nem hallgatott meg a fogságban levőket, hanem a fogságban tartókat a bíróság elítélte és csak azután hallgatta ki őket egyenként és dönt az ügyészség indítványára fölött. A rendőrség Eszküdt Lajos és társainak kihallgatása során a kiviteli engedélyekkel elkövetett visszaélések és a letartóztatottak izelmeinek minden részét kiderült. Eszküdt Lajos, a vizsgálóbíró Szabó István magánvárosi, a földművelésügyi miniszteriumban külön írodát rendeztetett meg magának, ahol magánnyilvan folytatta magánüzletét és mindenütt az a hír volt, hogy Eszküdt Lajos, aki azelőtt a lehető legerőszakosabb viszonyok között élt, az utóbbi hónapokban feltűnően szelíd, nagy vacsorákat rendeztetett és nagy összegben költözött. Bűnös pályafutása akkor omlott össze, amikor a rendőrség egy névtelen jelentés alapján megindította a nyomozást. A névtelen jelentés levélről közölte a főkapitánysággal, hogy Eszküdt Lajos pénzért árulja a kiviteli engedélyeket és ezáltal horribilis hasznot szerez zsebre társával együtt.

A nagy dr. Kiss István és dr. Bede József rendőrtanácsosok került, akik a legújabb detektívportrévezetőkkel megvizsgálták a nagyvárosi ügyben a nyomozást, amelynek első lépésében detektívek mentek ki a nagy házakra és iratokat kerestek. Eszküdt Lajos, Tömöri Angéla tanárnő, Kovács Gyula volt országgyűlési képviselőt, Brezina Gyula dr. ügyvéd, Szunyogh Mihály dr. ügyvéd, Landesmann István nagyváltót és Kelti György dr. írnokot tartóztatták le. Ugyanakkor egy rendőri bizottság a földművelésügyi miniszteriumban átkutatta Eszküdt Lajos hivatali szobáját és ott talált iratokat beszállította a főkapitányságra. Körülbelül száz alá helyezették Eszküdt Lajosnak a fővárosban

lévő összes pénzintézetekben található vagyonát és értékpapírjait. A kihallgatások első napján az előállított valamennyien tagadtak és tiltakoztak a vád ellen, amelyeket a rendőrség elűbük tártak. Eszküdt Lajos azt hangoztatta, hogy őt nem lehet megvesztegetéssel vádolni, mert neki mint magánhivatalnoknak nem lehetett semmi befolyása az engedélyek elintézésére. Ezzel szemben a rendőrség megállapította, hogy Eszküdt Lajosnak közhatali fizetése van, valamint kiderült az is, hogy Eszküdt vette át a kérvényezőktől a kiviteli engedélyek iránti írásbeli folyamodványt. Kiderült, hogy Eszküdt az átvevő kérvényeket az illetékes ügyosztályok megkerülésével nagyatádi Szabó Istvánnak vitte be, aki azokat aláírta, hogy a kéres teljesítendő.

Eszküdt tagadásával szemben Tömöri Angéla beismerő vallomást tett. Elmondta, hogy körülbelül nyolc millió koronán osztozkodtak Eszküdttel. Eszküdt Lajos ezután is tovább tagadott és amikor Tömöri Angéla szemébe mondott mindent. Eszküdt azt mondta, hogy semmire sem ad választ. A rendőrség akkor már tisztázott volt Eszküdt multjával, mert egy egész csomó irások bizonyították volt ellene. Többek között találtak egy nyugtát, amelyen Forbáth Róbert tiszdebi-nyomozó elismeri, hogy Kovács Gyula, volt országgyűlési képviselőtől kétféle koronát vett át azzal a kötelezettséggel, hogy ezt az összeget tíz napon belül fogja százezer kamattal egyenlő visszafizetni. Ennek a nyugtának az alapján vették őrizetbe Kovács Gyulát, de később kiderült, hogy Eszküdt csak megvesztegetési céllal írta Kovács Gyulát a nyugtára. Ezután Kovács Gyulát szabadonbocsátották, Forbáthot ellenben letartóztatták és miután bebizonyosodott, hogy Forbáth az összeget tényleg átvette, az egyik bankban lévő kétféle koronás betétjét zár alá helyezték.

A következő napokban letartóztatták Mengele Lajos mérnököt, Kubányi József kereskedőt, Benecz József dr. ügyvédet, Birker Brunót, a Vendéglők Beszerzési Csoportjának főtisztviselőjét, Kakuosy László dr. miniszteri segédfogalmazót, Sereghy Elemér kereskedőt, Gauser Sándor kereskedőt, Reuter Ferencet, a Szent Koronai Liga titkárát, Deutsch Lajosné, született Sohát Irma kereskedelmi alkalmazottát, Tankovics Miklóst, a Futura tisztviselőjét, nagyatádi Szabó István vejeit, Marton János, a zalamegyei kiszagdapárt elnökét, dr. Szabó Lajost, a zalamegyei

Magyarországi, Jugoszláviában, Romániában és Csecho-Slovákiában Hamburgban át SAXONIA — Okt. 29. II. o. \$145. III. o. \$100 és \$5 adó. Dubrovnikba, Bizentzen és Fiuma át Italia — Okt. 29. Hajójegyek \$103.00 és \$5.00 adó. Cherbourg v. Southamptonon át Carmania — Okt. 11. Berengaria — Okt. 20. Kitűnően szervezett és előnyös pénzügyi állású Magyarországra. Helyi úgyszólván az az a városban vagy közelében is.

HAMBURGBA
KÖZVETLENÜL az amlai új hajókat: ORPESA — Október 8. ORDUNA — Október 22. ORBITA — November 12. Küln csúszkó kabinkok és csúszkák. THE ROYAL MAIL STEAM PACKET CO. 25 BROADWAY NEW YORK 117 W. Washington St., Chicago, vagy bármely helyi hajóügynökségnél.

FRENCH LINE
Közvetlen szolgálat MAGYARORSZÁGBA via Havre, gyors és nagy, dupla és négy csavaru hajók: CHICAGO — Okt. 12. FRANCE — Okt. 18. LEOPOLDINA — Okt. 20. LAFAYETTE — Okt. 22. Ajánljuk Önnek a kitűnő harmadrendű kabinjainkat családok számára. Ezen utasok a French Line jól ismert elsődleges kiszolgálásában részesülnek. Bővebb felvilágosítást forduljon a FRENCH LINE bármely helyi ügynökségre.

FONTOS ÉRDEK A SEBES-KÖRÖS HAJÓZHATÓSÁGA
Nagyvárad és környéke sűrű e nagyfontosságú vízvezeték megvalósítását. Vízduzzasztók egy része már elkészült. — Csak az a baj, hogy a Sebes-Körös nem fölfelé folyik.

Még a háború előtti időben a nagyváradai folyámmérnök hivatal egy értékes tervet dolgozott ki a Sebes-Körösnek Nagyváradtól kezdve való hajózhatóvá tételéről. A terv megvalósítása érdekében Nagyvárad alatt már nyugat-európai mintára vízduzzasztókat is építettek. A háború közbejött. A munkálatok abbamaradtak.

Most, a háború után, amikor Románia Nagyvárad környékét megszállta, kétszeresen szükségessé vált a Sebes-Körös hajózhatóvá tétele, mert a Nagyváradtól vezető vasútvonal a gazdasági emporiumokat nem szeli oly kedvezően keresztül, mint a Sebes-Körös és másodszor a vasuti tarifa sokkal drágább, mint a víziút.

Tekintettel arra, hogy a erdélyi kereskedelem nyugati útján Nagyváradon keresztül vezet, a nagyváradai iparosok, kereskedők és gyárosok erős mozgalmat fejtenek ki a Sebes-Körös hajózhatóvá tétele érdekében.

A földművelésügyi miniszterium a Sebes-Körös hajózhatóvá tétele érdekében minden lehetőséget elkövet, már csak azért is, mert Nagyvárad alatt a vízduzzasztók már készen vannak, a munkálatok a további munkálatok folytatása csak abban az esetben válna lehetővé, ha Románia a Nagyvárad és környéke lakosságának óhaját honorálná és a nagy szabályozó munkához anyagilag is hozzájárulna.

Románia azonban távoltrakt magát e mozgalomtól, csak azért, mert a Sebes-Körös a Tiszába ömlik, így e folyó hajózhatóvá tétele a román piacot s annak áruit Magyarország kereskedelmének emelésére hasznosítaná.

Románia erre a célra áldozni nem hajlandó. Máséppé lenne a dolog, ha a Sebes-Körös visszafelé folyrna.

Tekintettel arra, hogy a vizint kiépítése Magyarországra nézve rendkívül fontos és hasznos, helyes volna az a magyar kormány a Sebes-Körös hajózhatóvá tétele érdekében szerződést kötne Romániával oly módon, hogy a Sebes-Körös hajózhatóvá tételenek anyagi kérdését a magyar állam vállalja magára.

Dr. A. L. Király
ORVOS ÉS SEBÉSZ.
Rendel: Reggel 9:30—12-ig, délután 2—4-ig, este 6:30—7:30-ig. Vasárnap és ünnepnap d. e. 10—12-ig.
2532 LORAIN AVE., CLEVELAND, O.
Irodai telefon: Central 3762-W és Lincoln 671.
LAKÁS: 1430 West 101-ik utca. Tel. Lorain 658-W.
Röntgen-ugár vizsgálat

NÁSZUTRA MEGY
sok ifjú leány, ki szívesen szeretne férjhez menni, mert a BOLGÁR-FÉLE LILIAM CSOKROT használja. Ez a kőszívű, nagy méretű, illatos, melegítő, szappan, Puderből a Liliom Főből áll. Megszárazítja a bőrt, foltot, pattanást, csodás módon szappant a női a férfi. Ára két dollár s 10 cent postal bérmentes küldészi ár. Hova: Postos cím:

VÖRÖS KERESZT PATIKA
8901 BUCKEYE ROAD, CLEVELAND, O.

Dr. A. L. Király
ORVOS ÉS SEBÉSZ.
Rendel: Reggel 9:30—12-ig, délután 2—4-ig, este 6:30—7:30-ig. Vasárnap és ünnepnap d. e. 10—12-ig.
2532 LORAIN AVE., CLEVELAND, O.
Irodai telefon: Central 3762-W és Lincoln 671.
LAKÁS: 1430 West 101-ik utca. Tel. Lorain 658-W.
Röntgen-ugár vizsgálat

Dr. A. L. Király
ORVOS ÉS SEBÉSZ.
Rendel: Reggel 9:30—12-ig, délután 2—4-ig, este 6:30—7:30-ig. Vasárnap és ünnepnap d. e. 10—12-ig.
2532 LORAIN AVE., CLEVELAND, O.
Irodai telefon: Central 3762-W és Lincoln 671.
LAKÁS: 1430 West 101-ik utca. Tel. Lorain 658-W.
Röntgen-ugár vizsgálat

Dr. A. L. Király
ORVOS ÉS SEBÉSZ.
Rendel: Reggel 9:30—12-ig, délután 2—4-ig, este 6:30—7:30-ig. Vasárnap és ünnepnap d. e. 10—12-ig.
2532 LORAIN AVE., CLEVELAND, O.
Irodai telefon: Central 3762-W és Lincoln 671.
LAKÁS: 1430 West 101-ik utca. Tel. Lorain 658-W.
Röntgen-ugár vizsgálat

Dr. A. L. Király
ORVOS ÉS SEBÉSZ.
Rendel: Reggel 9:30—12-ig, délután 2—4-ig, este 6:30—7:30-ig. Vasárnap és ünnepnap d. e. 10—12-ig.
2532 LORAIN AVE., CLEVELAND, O.
Irodai telefon: Central 3762-W és Lincoln 671.
LAKÁS: 1430 West 101-ik utca. Tel. Lorain 658-W.
Röntgen-ugár vizsgálat

Dr. A. L. Király
ORVOS ÉS SEBÉSZ.
Rendel: Reggel 9:30—12-ig, délután 2—4-ig, este 6:30—7:30-ig. Vasárnap és ünnepnap d. e. 10—12-ig.
2532 LORAIN AVE., CLEVELAND, O.
Irodai telefon: Central 3762-W és Lincoln 671.
LAKÁS: 1430 West 101-ik utca. Tel. Lorain 658-W.
Röntgen-ugár vizsgálat

NÁSZUTRA MEGY
sok ifjú leány, ki szívesen szeretne férjhez menni, mert a BOLGÁR-FÉLE LILIAM CSOKROT használja. Ez a kőszívű, nagy méretű, illatos, melegítő, szappan, Puderből a Liliom Főből áll. Megszárazítja a bőrt, foltot, pattanást, csodás módon szappant a női a férfi. Ára két dollár s 10 cent postal bérmentes küldészi ár. Hova: Postos cím:

VÖRÖS KERESZT PATIKA
8901 BUCKEYE ROAD, CLEVELAND, O.

Dr. A. L. Király
ORVOS ÉS SEBÉSZ.
Rendel: Reggel 9:30—12-ig, délután 2—4-ig, este 6:30—7:30-ig. Vasárnap és ünnepnap d. e. 10—12-ig.
2532 LORAIN AVE., CLEVELAND, O.
Irodai telefon: Central 3762-W és Lincoln 671.
LAKÁS: 1430 West 101-ik utca. Tel. Lorain 658-W.
Röntgen-ugár vizsgálat

Vérgyógyítás
a legújabb mód szerint
DR. J. B. BARRY,
magyar orvos.
1631 SO. BROADWAY, ST. LOUIS, MO.

CY-CO
Gyenge, Ideges, Lejárt Férfiakat és Nőket Erőssé, Egészségesé és Izmosá Teszti.

Cy-Co egyike a legcsodásabb orvosságoknak, melytől valaha felfedeztek. Sokkal hatásosabb és kellemesebb inni, mint bármely keserű ital. Cy-Co a természet módjára, betegségek és bajok eltávolítására. Ezen különlegesen kitűnő szer 27 féle értékes, egészséges adó gyökér és fűből készült, melyek tisztítják és frissítik az összes fontos szerveket és testi működését. Meglepő, hogy mily gyorsan fog visszahozni régi egészségére, ereje és virgossága, a mint megkezdte a Cy-Co használatát. Hatása varázslatos. Jobban kezd érzeni az első néhány adag után és miután rövid ideig használta, új emberek fogja magát érezni.

Nem tesz különbséget, hogy mi a betegsége, vagy hova, vagy mennyi ideig szenved, Cy-Co által jobban fogja magát érezni, mert az a természet nagy frissítő szere. Meglepő, hogy mily csodásan eredményeket ér el a Cy-Co. Nincs annál kitűnőbb és egészségesebb, mint a fűjódás, gyomor ártok, vagy hasgörcs, émelygés, hányás, lusta máj, arklükétek, szürke, színtelen arcszín, rossz vérkeringés, gyenge szívmozgás, fáradt, kimerült idegek, ambíció nélkülség, fejfájások, szédülések és hasonló bajok esetében. Cy-Co kitűnő étvágyt fog adni, testületet emeli, visszahozza az egészséges színt, a szép arcbát. Erőssé teszi és visszahozza az ambíciót, — új életért ad. Ambíciózus teszi ismét, úgy, hogy tud dolgozni és élvezni az élet örömeit. Csak egyszer kísérje Cy-Co-t és soha más gyógyszer nem fog használni. Dicsőítmusz fog róla énekelni, nem ahogy azt az emberek ezzel teszik jelenleg is. Határozza el még ma, hogy erős idegek, egészséges virgón teste lesz, — hogy férfi lesz, férfiak között. Ez az a mit Cy-Co tesz meg.

A MI KORLATLAN JÓTALLASUNK: A Cy-Co ára csak \$1.00 üvegenként, vagy 6 üveg \$5.00. Vegyen egy, vagy több üveggel meg ma, használjon fel egy fél üveggel és ha az eredménytől nincs megelégedve, küldje vissza a megmaradtat és pénzét azonnal visszaküldjük. Lehetetlen, hogy vesztessen. Mi visszlük a kockázatot. Küldje be rendelését meg ma, mielőtt elfelei. Az összes jó gyógyszereszetnél kapható a "Cy-Co". Ha nincs gyógyszereszetnél, ne fogadjon el semmiféle helyettesítőt, hanem mondja neki, hogy azonnal rendeljen az ön részére. Ne felejtse el, hogy nincs más jó szer, mint Cy-Co, sem olyan, mely hasonló jó volna.

KÜLDJE BE E SZELVENYT MEG MA.

CY-CO MEDICINE CO. DEPT. 50
305 W. Washington St., Chicago, Ill.

Utáim: Mellékleten küldök \$..... melyért küldjenek nekem, postaköltséggel fizetve..... üveg Cy-Co-t. Ha nem teljesen kielégül, visszaküldöm az pénzemet azonnal visszaküldök nekem. Ez vagyon annak egyedül bírja.

NEV.....
UTCA ÉS SZÁM, VAGY R. F. D.....
VÁROS..... ÁLLAM.....

